

Kaže Jugoslovanske kmetake zveze. — Cena 38 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. — V inostranem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Špiti in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naročnika reklamacije in inseratni pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica štev. 6.

1898 ~ 1928

22. t. m. preteče 30 let, odkar je bil knezoškof ljubljanski dr. A. Bonaventura Jeglič v stolnici sv. Nikolaja slovesno umeščen kot višji pastir ljubljanske škofije.

Delo, ki ga je prevzvišeni vladika izvršil tekom teh 30 let za slovensko ljudstvo, je tako veliko, obsežno in zajemajoče, da naša slabotna beseda prav nič ne more doprinesti k časti, ki mu jo poje to delo samo.

Ne potrebuje naš prevzvišeni pastir naše besede, pač pa smo je ob priliki tega jubileja potrebni mi, potrebno naše ljudstvo. Potrebno zato, da spoznava na svojem višjem pastirju, kakšne lastnosti morajo imeti tisti, ki hodijo v prvih vrstah naroda in ga vodijo. Potrebni smo tega spoznanja, ker voditelji so tisti, ki pravzaprav delajo zgodovino naroda — srečno ali nesrečno. In gorje ljudstvu, ki v zaupanju sledi slabim voditeljem. Vsak dan se ponujajo za voditelje ljudje, ki so po vseh svojih lastnostih in delih bolj zvoditelji nego voditelji. Zato nam je vzor toliko bolj potreben, da ob njem moremo vsak hip prepoznati druge, ki jih imamo ali ki se nam ponujajo.

Osnovna črta v delu našega nadpastirja je neizčrpna in nesebična vsedarujoča ljubezen do izročenege mu ljudstva. Velika požrtvovalnost in junaška samopoved, kadar je treba za ljudstvo kaj storiti, nima svoje korenine toliko v tem, da je prevzvišeni zrastel prav iz srede teh ljudi, ki so mu izročeni, — saj imamo žal cel del izobraženstva, ki je prav tako zrastel iz narodovega jedra, a danes nima duševne zveze več z njim. Tudi ni ves vir knezoškofovega požrtvovalnega dela v tem, da naš nadpastir prebije vsaj eno tretjino leta prav v sredi svojega ljudstva. Glavna korenina vseh naporov in uspehov teh 30 let za ljudstvo je vendarle tista resnična in globoka ljubezen, ki vse vidi, kje najbolj manjka, ki ne odneha in se ne utruji, ki sebi odpoveduje, da daje drugim.

To je ljubezen dobrega očeta v družini. Ne tehta, ne šteje, ne računa, kadar gre za dobrobit družine. Tako naš nadpastir: ni tehtal, ne štel svojih gmotnih,

telesnih in dušnih žrtev, ko je šlo za to, da je bilo treba nekaj storiti in doseči, kar je bilo ljudstvu dušno ali časno v prid.

Ne samo osebno poznavanje telesne in dušne bede med ljudstvom, veliko bolj mu je narekovala vsevedna ljubezen, kaj ljudstvu najbolj manjka. V zavesti, da je dušna beda najhujše in najnevarnejše zlo za narod, je skozi vseh 30 let nudil ljudstvu vse, kar mu more nuditi dušni pastir: pouk, nadnaravno pomoč, vodstvo. Pouk na prižnici, v spovednici, potom knjig, neprestana navodila duhovnikom, poživitev službe božje, vpeljava pogostega prejemanja svetih zakramentov, češčenje presv. Evharistije, verske organizacije itd.: vse zato in samo zato, da se ljudstvo utrdi in še poglobi v poštenem krščanskem življenju, ki je začetek in podlaga sreče in zadovoljstva. Vnema prevzvišenege nadpastirja v tem oziru ni poznala nobenih meja.

Prav v tej svoji ljubezni je vladika videl in spoznal, da je krščansko ljudstvo brez močnega krščanskega izobraženstva kakor čreda brez vodnika, plen breznačelnega in sebičnega svobodomiselstva. Brez nič je začel z velikanskim načrtom: zgraditi gimnazijo za vzgojo krščanske inteligence ter jo vzdrževati. Ljubezen in zaupanje v božjo pomoč sta mu pomogli do izvršitve tega drznega načrta.

Prevzvišeni pa je posegel tudi v svetne zadeve v toliko, kolikor mu je to narekovala prav ista ljubezen do ljudstva. Če je vedno in povsod podpiral in priporočal SLS, ni to storil toliko iz političnih nagibov, temveč veliko bolj radi tega, ker je videl, da je to edina stranka, ki zagovarja krščanska načela v javnem življenju, da je to edina slovenska stranka, ki vedno in povsod brani verske pravice ljudstva v državni upravi, kakor v šoli in drugih uradih.

Ljubezen do ljudstva, iskrena, nesebična in požrtvovalna, ki vedno stoji na strani slabejšega in trpečega, to je prva in temeljna poteza našega vzvišenege nadpastirja.

Nezlomljiva srčnost in neustrašenost, kadar gre za dobro ljudstva, to je druga velika lastnost našega presvitlega jubilaranta. Stari avstrijski cesar je bil nekakšen polbog v stari državi. Teško se je našel veljak, ki bi se drznil izpostaviti njegovi nemilosti. Ljubljanski knezoškof se je. Ljubše mu je bilo ljudstvo kot pa beseda mogočnega cesarja. Zato na avstrijskem dvoru ni bil priljubljen gost.

Ko je med svetovno vojno postajal vedno bolj jasen načrt, kako mislijo Nemci po dobljeni končni zmagi Slovenijo dobesedno brisati z zemljevida, tedaj se velik slovenski škof ni prav nič ustrašil postaviti se kot prvi v prednje vrste gibanja za osvoboditev Slovencev iz nemških klešč. Prvi zamah mogočnemu gibanju, ki ga je sprožila med Slovenci majska deklaracija, je dal ljubljanski škof. S tem si je nakopal strahotno sovraštvo pri avstrijskih politikih, tožen je bil celo v Rim, a zvesti nadpastir je takrat, ko je slovenskemu ljudstvu pretila največja nevarnost v zgodovini, neustrašeno stal ob njegovi strani.

Če končno povdarimo še železno vztrajnost in neizčrpno pridnost prevzvišenege vladike v njegovem delu, smo podali tretjo dragoceno lastnost vzor-voditelja slovenskega naroda. Naš nadpastir skoro dobesedno noč in dan misli in dela za svoje ljudstvo. Pozno v noč v spovednici uči, tolaži, svari, vodi, zgodaj zjutraj ga zopet najdeš na istem mestu. Visoka starost ga ne ovira pri trajnem naporu. Leto za letom hodi cele mesece od fare do fare, osebno pregleduje versko in socialno stanje po deželi in ko pride domov, tedaj zopet ob pisalni mizi pozno v noč urejuje obširno gradivo, ki si ga je zbral ob nadziranju posameznih župnij. Nova navodila, ki točno odgovarjajo dušnim potrebam ljudstva, prihajajo nato iz njegove pisarne, versko življenje dobiva novih pobud.

Med največjimi sinovi slovenskega naroda je naš ljubljani nadpastir — velik po svojem izvršenem delu, še večji kot vzorni voditelj, ob katerem bo ljudstvo

vsak čas moglo spoznavati in razločevati pristnost in iskrenost vseh drugih, ki se bodo prikazali v prvih vrstah slovenskega naroda.

30letni jubilej prevzvišenega nadpastirja je za nas Slovence velik praznik. Vsi res iskreni Slovenci brez razlike politične pripadnosti se radujemo na ta praznik ter iz vsega srca kličemo: naj bi svitla luč, ki jo je božja Previdnost postavila med nas Slovence v naše razsvitljenje ob teh zelo temnih časih, ki smo jih doživljali in jih v marsikakšnem oziru še doživljamo, ostala med nami s svojim močnim, oživljajočim plamenom še dolgo, dolgo vrsto let!

Ob tridesetletnici.

(1898—1928).

Prihajala je Vesna mlada k nam v deželo
Radosti venec je prepletal njeno čelo...
In takrat si zapušal Bosno zlato,
Domov si vračal se na rodno trato
In s Tabo šla je skrb in bol pekoča...

Kanila Ti v oči je solza vroča...

Nesloga — boj — nemir — razdor med brati...
Ah, domovina, bridka si mi mati!
Mar bo mogoče mi vkrotiti boje?!

Takrat zazrlo je oko se Tvoje
V nebo, kjer Mati milosti toljuje:
O, Mati, Tvoja moč naj me dviguje.
Jaz Tvoj sem ves. In domovina mila,
Edino v Tebi bo se vpokojila.

Kraljestvo božje, Cerkev Bogu vdano,
Resnice vir naj čuvam neprestano.
A, tudi seme zmot naj rujem in zatiram
Le to, kar hoče Bog, naj hočem, naj podpiram.
Jaz bom orodje naj le v rokah Tvojih.
Edino prošnjo: Bog! Na potih mojih
Slave naj Tebe, molijo, častijo,
Teže po Tebi, k Tebi hrepenijo
Vsi moji naj rojaki, vsi Slovenci
O, naj nihče ne vtone v smrtni senci!

Poglej, trepetečo mi pod bremenom rame.
Oh, saj preteško res za angele je same...

Marija, danes hvalo Ti za vse izreklam,
A še zaupno k Tebi se zatekam:
Rojake moje čuvaj in podpiraj.
In milostno nebena jim odpiraj.
Jaz, Mati, glej, gorim od želje ene same:
I mene naj i meje sveči raj objame.

L—c.

V Beogradu.

8. maja. Pod predsedstvom dr. Hohnjeca se je vršila seja zakonodajnega odbora. Razpravljalo se je o sodniškem zakonu. Doslej smo imeli v državi 6 različnih zakonskih postopkov, kar je zelo motilo sodno poslovanje. Ta zakon pa bo veljal za vso državo, z njim bo tudi rešeno vprašanje stalnosti, neodvisnosti in plač sodnikov.

9. maja. Sejo je imel finančni odbor. Na predlog poslanca Smodeja so sklenili, da se morajo razne prošnje vpokojujencev, uradnikov in drugih, ki se jim je zgodila kaka krivica, hitro reševati. V tem odboru je bil tudi sprejet vladni predlog, da se namesto 30 odstotkov prenese samo 20 odstotkov vseh vsot, ki se nahajajo v kaldrminskem fondu, v splošni kaldrminski sklad. Ta sklep je važen, ker bodo poslej

700-letnica lavantinske škofije.

Že na predan jubilejne proslave je bil Maribor slavnostno razpoložen. Hišni posestniki so razobesili zastave. Papeškega nuncijskega je ljudstvo slovesno pozdravilo že na poti proti Mariboru, zlasti v Brežicah, Laškem in v Celju. — Takoj pa 14 so hiteli na mariborski kolodvor velike množice Mariborčanov, da prisostvujejo slavnostnemu sprejemu apostolskega nuncijskega. Dobre pol ure pred prihodom zagrebškega brzoviaka se je na peronu in pred kolodvorom zbrala več tisočglava množica, ki je z veliko nestrpnostjo čakala na nuncijskega prihodu. Na kolodvoru so se k sprejemu zbrali zastopniki cerkve in raznih oblasti: prevz. škof. lavant. dr. Andrej Karlin, veliki župan dr. Franc Schaubach, mestni poveljnik general Dimitrije Spasić in drugi odličnjaki.

Po prihodu brzoviaka je pozdravil papeškega nuncijskega ob živahnem vzkljanju velikanske množice lavantinski vladika dr. Andrej Karlin. Papeški nuncijski se je podal v spremstvu lavantinskega vladika na voz pred kolodvorom ter skozi špalir tisočglave množice na Slomškov trg. Koncem Ulice 10. oktobra ga je sprejela duhovščina. Od

lahko dani občinam iz kaldrmine večji krediti.

10. maja. Na seji narodne skupščine je odgovoril zunanji minister dr. Marinkovič na neko vprašanje opozicije glede Albanije in Italije. Poudarjal je, da nam je treba biti napram Italiji hladnokrvnim. Želimo prijateljstva z vsako državo, ki hoče biti nam prijazna. Ne smemo izzivati, a ponižati se tudi ne bomo pustili od nikogar. Balkan pripada vsem balkanskim narodom in mora biti svoboden vseh drugih nezakonitih vplivov. Tudi Albanija naj bo svobodna država; to stališče smo vedno zagovarjali in ga bomo. Ni pa potreba vsak spor takoj predložiti društvu narodov, boljše je poskusiti, da se sporne zadeve uredi v medsebojnem prijateljskem dogovoru. Društvo narodov naj bo poslednja inštanca. Vsako prijateljstvo, ki ga bomo sklenili z Italijo, mora biti tako, da se bo zasidrilo v ljudskih srcih, ne pa da ostane samo na papirju podpisanih pogođb. G. Marinkovič je zaključil govor: »Naša zunanja politika je zaslužila priznanje vseh nepristranskih činiteljev v Evropi, zato mi svojega položaja ne bi smeli s takimi nastopi, kakršni so nastopi Pribičevića, Radića in tovarišev, še bolj obteževati s tem, da podpiramo tiste, ki grdijo našo državo.« Hud poper za Radića in Pribičevića!

11. maja. Sedanja opozicija, ki je vsa povojna leta sedela v vladi se za znižanje in izenačenje davčnih bremen ni prav nič brigala. Zdaj pa stavi razne predloge, ki jih ni mogoče sprejeti, ker je proračun že potrjen. Posebno šarijo z dohodnino, da bi ujeli kake nevedneže na svoj strankarski lim. Zato je poslanec Smodej žerjavovcem

tu se je med zvonjenjem razvila procesija skozi špalir šolske mladine v cerkev. Množice so napolnile Slomškov trg. Naval v cerkvi, kjer je nuncijski podelil apostolski blagoslov, je bil tolik, da je bila cerkev dobesedno natlačena. Policija je komaj vzdrževala naval ljudstva. Po podelitvi svetega blagoslova je procesija šla v škofijsko palačo, kjer je apostolski nuncijski gost lavantinskega vladike. — Zvečer je bila na Slomškovem trgu očarujoča razsvetljava. Vsa poslopja so zažarela in tudi stolp stolnice. Ob 20 se je vršil v kazinski dvorani pozdravni večer na čast apostolskemu nuncijski, katerega se je udeležilo veliko število zastopnikov cerkve in raznih oblasti ter mariborska katoliška inteligenca. Večer je otvoril s primernim govorom predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec, ki je z iskrenimi besedami pozdravil apostolskega nuncijskega mons. Hermenegilda Pelegrinetija, ljubljanskega vladiko dr. Jegliča, mariborskega vladiko dr. Karlina in druge dostojanstvenike. Apostolski nuncijski se je v kratkem govoru v hrvaškem jeziku zahvalil za vse častitke in za vso prijaznost.

Drugi dan je prihitela v Maribor velikanska množica vernih Lavantincev iz škofije. Ob 9 se je vršil slovesen vhod papeš-

jasno povedal, da je s sprejetimi odredbami siromašno ljudstvo, predvsem kmetstvo prebivalstvo že oproščeno plačevanja dohodnine in da se žerjavovci potegujejo le za bogataše. G. poslanec Smodej je povedal žerjavovcem vnovič bridko resnico, da je edino SLS glasovala proti »vojnicu«, ki je bila uvedena s pomočjo žerjavovcev. — Dr. Žerjav se je pri tej priliki tudi nekaj obregnil ob služkinje, pa ga je poslanec Smodej ostro zavrnil. — Ta dan je poročal v ministrskem svetu minister za socialno politiko o razdelitvi 118 milijonov Din stradalnoim krajem. Dosedaj se je razdelilo 2500 vagonov keruze, na razpolago je še okrog 100 vagonov.

12. maja. Narodna skupščina je razpravljala o nujnem predlogu opozicije za zaščito narodnih poslancev, kakor da bi ne bilo sodišča na razpolago, ako se komu kaj primeri. Vladna večina je predlog opozicije odklonila kot nepotreben. Na popoldanski seji je prišel v razpravo zakon o pobijanju kužnih bolezni. Radičevец Neudorfer se je pritoževal, zakaj je vlada tako pozno predložila ta zakon, nakar je dobil odgovor: »Saj ste imeli dovolj časa Puclja za kmetijskega ministra, pa le ni ničesar naredil.« Neudorfer je umolknil in večina je ta važni zakon sprejela.

14. maja. Finančni odbor je razpravljal o predlogu poslanca Kramarja glede orožniških pokojnin. Razprava pa je bila nepotrebna, ker je za vse to, kar žerjavovski poslanci šele danes zahtevajo, sedanja vlada že poskrbela v finančnem zakonu, zato je bil dr. Kramerjev predlog kot odvišen in prepozn odklonjen.

kega nuncija g. Hermenegilda Pellegrinet-tija v staroslavno lavantinsko stolnico, Na čelu procesije so korakali zastopniki mariborskega in hočkega orlovskega odseka z društvenim prapori. Nato so sledila mariborska in okoliška krščansko-prosvetna društva z društvenim zastavami; za temi pa mnogoštevilna duhovščina iz cele škofije, ljubljanski ter mariborski škof in papežev zastopnik apostolski nuncij Hermenegild Pellegrinetti, ki je blagoslavljal množice ljudstva.

V cerkvi se je izvršilo najprej počaščenje Najsvetejšega, nato pa se je odkrila marmorna spominska plošča. Sledil je slavnostni govor kanonika dr. Vrabca in slovesna sv. maša apostolskega nuncija. Po sv. opravi se je zapela zahvalna pesem, nakar se je večtisoglavna množica začela razhajati. — Nj. Vel. kralj je odlikoval ob tej priliki škofa dr. Karlna z redom sv. Save I. razreda, stolnega prošta dr. Mateka z istim redom III. razreda in častnega kanonika Meška z redom sv. Save IV. razr.

Najprimernejše birmansko darilo za dečke je fantovski molitvenik »Besede življenja«.

d Za častnega občana je izvolil občinski odbor v Cerkljah ob Krki knezoškofa dr. A. B. Jegliča in sicer soglasno.

d Občni zbor »Slovenske Straže« se je vršil 9. maja. Podpirajmo to narodno-obrambno društvo!

d Letošnjega ljubljanskega velesejma od 2. do 11. junija se udeleži tudi Francija. Francoskih razstavljalcev bo 42.

d Ljubljanski občinski svet je imel 8. maja zopet redno sejo. Župan dr. Puc je poročal o raznih delih, ki so se izvršila otkar je zavzel mesto na magistratu sedanjih občinski svet. Sprejel se je proti volji komunistov pravilnik za zgradbo malih stanovanjskih hiš, izvolil krajevni šolski odbor in sprejel poleg drugih tudi predlog obč. svet. Kreka za ureditev socialno-političnega odseka. Bolgarskim ponesrečenem se je dovolilo 25.000 Din. —

d Po odstranitvi plazu v Črni je promet na deželni cesti Kamnik — Črna — Gornji grad zopet odprt.

d 80 obojencev sprejme letos bolničarska podčastniška šola v Nišu. Pogoje za sprejem povedo vojna okrožja in županstva.

d Opozorjamo na važna sestavka »Skrb mestnih uprav za aprovizacijo mleka« in državno življenje« v nedeljski 110. številki »Slovenca«.

d Vojaški nabori v litijem sodnem okraju. V četrtek, 24. maja bo v Zagorju za občine Zagorje, Aržiše, Kolovrat in Kotredež. V soboto v Litiji za občine Litija, Moravče, Vače, Trebejevo in Št. Lambert. V torek, dne 29. maja za občine Gradišče, Kresnice, Dole, Konj in Kandrše; v sredo, 30. maja pa za občine Polšnik, Smartno, Hotič in Velika vas.

d Pametna odredba. Mestna občina v Mariboru je odredila, da bo smelo prodajati sladolep samo 12 sladčičarjev. Prodaja se ne sme vršiti pred osmo zjutraj in ne pred šolami.

d Evharistični shod za vrhniško dekanijo se vrši na Vrhniku dne 27. in 28. maja. Slavnostni govorniki bodo vseučiliški profesor dr. Rožman, dr. p. Roman Tominec, predsednik oblastnega odbora dr. Natlačen in g. urednik Fran Terseglav. Sklepno procesijo bo vodil g. knezoškof dr. A. B. Jeglič.

d Za elektrifikacijo mesta najamejo v Vinkovcih 12 milijonov Din posojila. Pristojne oblasti so najetje posojila že potrdile.

d Konferenca jugoslovansko-češke parlamentarne komisije se vrši 21. in 22. maja v Belgradu. Razpravljala bo o izvozu poljedelskih produktov in o medsebojnem železniškem in paroplovnem prometu. Od Jugoslovanskega kluba bosta pri teh posvetovanjih poslanca Strcin in Žebot.

d Proračun ljubljanske občine je fin. ministrstvo odobrilo.

d Pomoč gladujočim. Vlada je za kraje Slovenske Krajine, v katerih je pomanjkaje živil največje, nakazala tri vagone koruze. Kakor se doznava, ta koruza v kratkem pride in sicer en vagon v M. Soboto, en vagon v Šalovce; v teh krajih je namreč največ revežev, ki potrebujejo drž. podporo.

d Na splošno željo prebivalstva je pristojna oblast želez. postajo Savski Brestovac zopet prekrstila v stari Rajhenburg.

d Zadržna gospodarska banka v Ljubljani je imela v letu 1927 11.5 milijarde prometa.

d Ne prezrite navodila za izdelovanje brezalkoholnega sadnega mošta, ki je v današnjem »Domoljubu«. Shranite to številko!

d Sprememba naslova. Oblastni odbor je na predlog ravnateljstva kmetijske šole na Grmu spremenil naslov tej šoli — ki se je prej glasil — Državna specialna živinorejska poljedelska šola na Grmu — Novo mesto — tako, da se sedaj imenuje — Kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu.

d Opozorilo onim, ki hočejo na Holandsko. Družba sv. Rafaela tem potom opozarja vse one, ki bi se mislili izseliti na Holandsko, da nikakor ni zadosti, da imajo holandski vizum, temveč morajo: 1. znati nemški jezik, 2. imeti vse listine prevedene na holandski nemški jezik in te listine morajo biti potrjene tudi od holandskega konzula, 3. biti večji dela v premogokopih in 4. imeti od ondotnih premogokopnih podjetij zagotovilo, da dobijo službo. Le pod temi pogoji se je mogoče izseliti tja. Mnogi pridejo tja, ne da bi izpolnili navedene pogoje. Ti reveži ne dobe službe, se potikajo okrog in so v največjo nadlego holandski državi, katera jih kratkomalo izžene čez mejo.

d Binkoštno romanje na Trsat. Vozila bosta 2 posebna vlaka: iz Ljubljane na binkoštno soboto zjutraj ob 8 20 minut (po prihodu jutranjih vlakov), ki bo pobiral udeležence na vseh postajah do Metlike; iz Maribora isti dan ob 6 zjutraj tako, da imajo ugodno zvezo s tem vlakom udeleženci tudi skoro iz vseh stranskih prog. Ta vlak bo pobiral udeležence na vseh postajah do Savskega Marofa. Štajerci naj se poslužijo tega vlaka preko Zagreba, ker je ta proga zanje krajša. Vsi prijavljeni

dobe te dni posebno okrožnico s podrobnim voznim redom. Kdor se še ni prijavil, naj se takoj odloči, da ne bo prepoznal Podrobna pojasnila in vozni red se mu takoj pošljejo. Prostora bo dovolj! Ne vstopajte v druge vlake, temveč samo v posebnega, ki je za Vas določen, kajti s posebnim vlakom se boste najbolj ugodno vozili, ker bo na njem prostora dovolj in se z njim peljete do Trsata, dočim bi morali iz drugih vlakov prestopati. Vagoni posebnega vlaka bodo imeli vidne tablice »romarski vlak Trsat«. Povejte to tudi drugim, ki našega lista ne čitajo. »Slovenec« objavlja te dni tudi druge podrobnosti. Če Vam kaj ni jasno, sporočite po dopisnici, pa boste takoj prejeli odgovor. Vsi romarji napravijo brezplačen izlet na otok Krk. Izkaznice razpošilja in vsa pojasnila daje »Sveta vojska« v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

d Dinamit je eksplodiral v premogokopu na Kanižarici pri Črnomlju in raztrgal rudarja Franc Jakšiča, ki zapušča dva nepreskrbljena otroka.

d Utonil je 5-letni Andrejček, sin posestnika Gerjeviča iz Mihalovec v naraslem potoku Negot. Je bredel po preplavljenem travniku.

d Kadar je voznik pijan. Blizu Mostarja se je te dni pripetila grozna nesreča. 42-letni Franc se je napil, nakar se je pijan vozil z vozom ter neusmiljeno pretepal konje. Konji so se splašili, voznik pa je padel pod voz, ki ga je vlekel s seboj več sto metrov daleč. Voznika so potegnili grozovito razmrevarjenega izpod voza. Dasi je prišel takoj zdravnik, je voznik že čez nekaj ur v groznih mukah umrl.

d Požar. V gospodarskem posloplju A. Maharija, šol. vodje v Šalovcih (Slov. Krajina) je izbruhnil požar, ki je povzročil zelo veliko škodo. S poslopljem vred je zgorela vsa oprema in v hlevu dve kravi. Vsi znaki kažejo, da je bil požar podtaknjen.

d Pobesneli vojak Simo Vukčević, doma iz Črne gore je 10. maja v vojašnici Vojvode Mišiča v Ljubljani ustrelil poročnika Radosava Vujiča iz Šumadije, ordonanca Valentina Trampuša, doma iz Črnuč pri Ljubljani in nato še sebe. Vukčević je bil razburljive narave in je imel na svoji kazenski listi celo kopo pregreškov in kazni.

d Spalna bolezen se je pojavila v Kaštelu Gomilici pri Splitu. Žena Carev spi nepretrgoma že 20 dni in 20 noči.

d Splašeni konji. Nedaleč od Vršaca v Vojvodini je 22 konj vsled grmenja planilo na prosto in divje bežalo po progri Vršac-Temešvar. Konji so kmalu dospeli na romunsko ozemlje, toda na tiru jih je zalotil vlak in 5 živali popolnoma zmečkal.

d Umrl je v Zagrebu glavni tajnik Hrv. orlovske zveze profesor dr. Ivan Merz.

d Umorjenega so našli pri glavnem kolodvoru v Veliki Kikindi železniškega uradnika Dušana Stanoviča. Morilca še niso izsledili.

d Kap je zadela 82-letnega Antona Kranerja iz Krčevine pri Mariboru. Na poti v bolnico je umrl.

d Velike poplave so bile vsled obilnega dežja pretekle dni v Slovenski Krajini. Voda se je razlila po polju in travnikih. Najbolj so prizadeti hribovski kraji v

gornjem delu Slovenske Krajine, kjer je voda trgala plodno zemljo in jo odnašala s seboj. V poplavljeni kraje je bila poslana komisija, da preceni škodo.

d V Dravi so našli peto žrtev Danico Lešnikovo, katera je skupno s svojo mamo in sestro preminula v valovih 10. aprila pri znanem Felberjevem otoku.

d Prsni koš je strik transmisijski stroj v motornem mlinu Hendricha v Osjoku 52-letnemu kurjaču Stjepanu Vajda. Se bori v bolnici s smrtjo.

d Rešil jo je smrti. V nedeljo, 6. maja zjutraj je šla Marija Križaj p. d. Polenka iz Zg. Senice pri Medvodah v Soro k službi božji čez seniško brv. Spodrsnilo ji je na brvi, gladki vsled dežja in je padla v Soro. Njena hčerka, ki je šla nekaj za njo, je opazila mater že v vodi in šla v vodo, da bi jo rešila. Ker je pa ni mogla, je začela klicati na pomoč. Na ta klic je hitro priteknel več kot pet minut oddaljeni sedlar Janez Avguštin iz Gorenje vasi, planil v vodo in srečno rešil potapljačo se žensko, katero je k sreči voda nesla ob bregu. Velika sreča v nesreči je bila, da se nesrečnica ni potopila, ker jo je voda skoro en kilometer daleč nesla. Vsa čast in priznanje srčnemu rešilcu.

d V Celju je umrla soproga prvega slovenskega celjskega župana, gospa Lina dr. Hrašovčeva.

d Prekne avta v 7 m globok jarek. Zadruga za izvoz jaje v St. Juriju ob j. ž. ima tri tovrne avtomobile, s katerimi prevažajo jajca. Enega izmed njih je upravljala šofer Franc Klanjšek. Ta je vozil v soboto zvečer po cesti iz Kozjega proti St. Juriju. Okrog polnoči je moralo biti, ko je vozil iz Smarja proti St. Vidu pri Grobelnem. Tam je izgubil oblast nad motorjem in tovrni avto se je prekučil v okoli 7 metrov globok jarek. Na avtomobilu je bilo naloženih 6 velikih zabojev z vsebino 1440 jajec, ki so se seveda pri nezgodi pobila. Žrtev nezgode pa je postal tudi spremljevalec voza, 19 letni Ludovik Gosak, doma iz St. Jurija. Še le v nedeljo zjutraj so ga izvlekli izpod tovrnega avta. Imel je stisnjeno glavo in eno oko mu je bilo izbito. Bil je seveda mrtev. Prepeljali so ga v mrtvašnico pri Sv. Juriju. Nič se pa ni zgodilo šoferju. Le noge je težko izvlekel izpod voza.

d Smrtno se je ponesrečil tovarniški delavec Jakob Pucelj na Jesenicah na Gorenjskem. Ko je hotel na žrjav, mu je spodletelo in je padel kakih 10 do 12 m globoko na tračnico.

d Dve sestri rešil smrti. Blizu izliva Ložnice v Savinjo, kjer leži posestvo trgovca Zangergerja, vodi preko Ložnice preprosta iz dveh tramov sestavljena brv, ki je običajno zaprta in služi le na posestvu zaposlenim uslužbencem. V torek, 8. maja je delala na posestvu deklica Ana Borštnar. Okrog poldneva je prinesla Ani njena sestra Pepca kosilo. Ana ji je stopila nasproti nato pa sta se obe, držeč se za roki, podali nazaj preko nezavarovane brvi. Sredi brvi sta izgubili ravnotežje in padli obe v močno naraslo in deročo Ložnico. Nesrečo je zapazila neka v bližina nahajajoča se ženska, ki je s svojim krikom privabila v bližini stanujočega elektrotehnikarja g. Henrika Top-

laka. Z izredno prisotnostjo duha je g. Toplak zagrabil za tam se nahajajoči leseni drog, tekkel v smeri toka Ložnice in tam z drogom v vodi čakal na ponesrečeni sestri, ki jih v kalni vodi že ni bilo več videti. Ponesrečenki sta se oprijeli droga v vodi, nakar ju je g. Toplak ob veliki nevarnosti, da ne potegne deroča voda še njega v svoje valove, potegnil na suho. Da ni bilo v bližini g. Toplaka, ki je v usodnem trenutku ohranil hladno kri, bi bili nesrečnici brez dvoma utonili, zlasti še, ker sta se v vodi krčevito držali druga druge.

d Ljubljansko poročno sodišče, 18-letna Franja Pravstova, pristojna v Hrastje je bila obsojena radi goljufije na eno leto težke ječe. — 27-letni Peter Frantar doma iz Cerknega je prejel radi ponesrebe 20 mesecev zapora. — Radi raznih goljufij je dobila Marija Streharjeva iz Lahovc na Gorenjskem 14 mesecev ječe. Janez Selan, ki je bil obtožen radi ponarejanja bankovcev, je bil oproščen, ko je njegov zagovornik prizadetim povrnil škodo. — 28-letni Stanko Kuralt je bil obsojen radi hudodelstva uboja na 4 leta težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem. — Josipina Ramvševa, ki je bila obtožena tatvine raznega blaga pri ljubljanskem trgovcu Sossu, je bila oproščena. G. Soss je izjavil, da je škoda poravnana. — Končno je bil star cerkveni tat Luka Prek ozašit za šest tednov.

d Vojni invalid nam piše: V Domoljubu št. 18 je razpisanih pri borzi dela v Mariboru 5 majarskih služb, a jaz kot brezposeln in vojni invalid sem se obrnil v Maribor s tozadevno prošnjo. A dobil sem kmalu nato že odgovor, da se moja prošnja ne more vpoštevat ker so vse službe od-

Kamgarn za moške obieke

se dobro kupi pri

R. MIKLAUC - PRI ŠKOFU - LJUBLJANA

dane. No in v štev. 19. Domoljuba pa je ravno tam razpisanih 6 takih služb. To je čudno. Kako naj si človek take slučaje tolažiti?

d O veliki napredni zmagi pri občinskih volitvah v St. Jerneju je poročal »Kmetijski list« in v kilometerskem članku stavil to oblično za zgled svojim pristašem. St. Jernejčani pa so si pohvalo glasila samostojne gospode »tako k srcu vzeli, da so 8. maja izvolili za župana odličnega pristaša SLS Franca Vide-ja iz Zvabovega. Živeli!

d Zobni atelje dentist F. Palovec, Ljubljana, Kongresni trg 14, ne sprejema od 1. do 30. junija.

V »Vojni škodi« dosežete največje obrestovanje, ako jo ugodno kupite, četudi na obroke. Prihranite lahko par obrokov. Zahtevajte ponudbo pri tvrdki: Dr. Ivan Černe, gospodarska pisarna, Miklošičeva 6, Ljubljana. Zastopnike iščem poštene in solidne.

d Pri trdovratnem zaprtju, napetosti v telesu, preobilici žleznice kisline, glavobolu, razdraženosti, tesnobi, splošnem slabo-počutju in utrujenosti pospeši naravna »Franz-Josef«-grenčica brez napora in bolečin lahko izpraznenje črev. Najodličnejši zdravniki stoletja so uporabljali »Franz-Josef«-vodo z najboljšim uspehom pri moških, ženskah in tudi otrocih. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerij trgovinah. 8823

Svila.

Če se s svilo pravilno postopa, bo izdržala dolgo in se ne bo potrgala niti razpala.

Radi tega svila ne sme priti v vročo vodo, ampak jo je treba nalahno premečkati v mrzli raztopini »RADION«.

Ker je »RADION« izredno sredstvo za pranje, je tak način pranja popolnoma zadosten, da svilo čisto opere.

Po takem pranju se svila izpere v mrzli vodi, a prvi taki vodi se doda malo kisa, da se pokažejo barve v svojem pravem sijaju.

Posebno važno je, kako se svila suši. Svilo je treba zaviti v platno in gladiti z likalnikom, ko je še malo vlažna. Tako bo svila ohranila svoj sijaj.

PO DOMOVINI

JANČE PRI LITLJ.

Deber mož, krščanski oče, skrben gospodar, dolgoletni naročnik »Domoljubac«, zvest pristaš SLS, kremeniti značaj, kakršnih imajo malo trebeljevski hribi, Franc delnikar »Jokov oče« iz Tujga grma, čče štangarskega organista, je po dolgi bolezni odšel 17. aprila po plačilo h Gospodu. Pri pogrebu je bila udeležena skoraj vsa domača fara, prišli so iz Stange in s Prežganja. Možu-poštenjaku naj sveti večna luč!

JEVNICA.

Nad 20 let je že minulo, odkar se je rodila misel, da bi se pri naši vasi zgradilo novo železniško postajališče. Proga med Lazami in Kresnicami je krasno dolga, saj meri skoraj 10 km, drugič pa je naša vas zelo prikladno naravno središče in bi bilo za novo postajališče interesiranih nad 5000 prebivalcev iz okoliških vasi. Zal da ta prva misel kljub neštetim prošnjam do letos ni uspela. Šele po zadnji izredno delavnega odbora, ki je bil pred dobrim letom izvoljen od interesentov in po zaslugi našega poslanca g. Fr. Kremžarja, se je posrečilo akcijo za postajališče pomembno oživiti in doseči, da je bila zgraditev postajališča začetkom marca t. l. od prometnega ministrstva dovoljena. Odredba je bila izdana na pochlgi, da nosi vse stroške za zgraditev kolica, ki je pri postajališču interesirana. Vsi od slabih gospodarskih razmer pa je seveda taka naloga za gradbeni odbor izredno težavna. Otežkocena je cela akcija tudi radi tega, ker pri zgradbi postajališča ni občina v celoti interesirana temveč je vsaka le deloma, katerih je šest, to so: Kresnice, Dolško, Velika vas, Trebeljevo, Drtije in Meravče. Odbor se zaveda, da v omenjenih občinah povsod ne more računati z večino zastopstva, ki bi imeli pri postajališču interes, vendar pa upa, da bodo naši razodni možje velepomembno gospodarsko napravo v interesu številnega prebivalstva primerno podprli. — Ker je prostor, kjer bo stalo postajališče, izredno nizek, bo treba prostor za parni 2 do 3 m visoko nasuti, za kar so se okoliške vasi obvezale, da izvrše s prostovoljnimi delom. Prva dela so se pričela 23. aprila ter je bilo tekom 10 dni pripremljenih krog 1000 m³ gramoz in na ta način prihranjenih nad 12.000 Din. Delo je deljeno na posamezne vasi tako, da pride vsak dan v tednu na vrsto druga vas. Kako se bodo posamezne vasi pri kuluži izkazale, bomo po izvršenem delu javno pričbili. Ako se bo cel nasip izvršil s kulokom bo prihranjenih 35.000 Din. Približno tako visoka svota se bo prihranila tudi pri lesu, ako ga bo zadostno množino darovanega. Vsi znaki kažejo, da bo postajališče že tekom poletja otvorenjeno.

KORINJ PRI KRKI.

Na Jurjevo smo obhajali blagoslovitev zvona. Dne 20. t. m. pa priredi naše gasilno društvo veliko vrtno veselico. Ustanovitev tega društva je za nas Korinjce velikega pomena, ker smo v slučaju požara navezani sami na sebe. Čisti dobiček je namenjen za nabavo brizgalne. — Korinjski hrib slovi radi svojega razgleda, ki nudi pogled na belo Ljubljano, zeleno Štajersko in sosedno Hrvaško. Priporočamo posebno, da se udeležite z daljnogledi, da zamorete z očmi pohiteti v omenjene kraje. Pričakujemo obilne udeležbe, h kateri prosimo društveni odbor.

IZ MOKRONOGA.

V nedeljo je imel tukaj političen shod bivši minister, npr. poslanec g. Janez Pucelj. Udeležili so se ga menda samo tisti, ki se »ob castie«, pa se je cpazilo, da so ga že tudi ti sili. Povedal seveda ni nič novega, kar ne bi že znali. Večno ene in iste fraze: da so klerikalci krivi vsega, kar ni dobrega na tem svetu. O ti klerikalci! — Širšega razlaganja njegovo besedilčenje ne potrebuje. S stvarnim delom bomo pokazali, kaj so klerikalci in njihovo delo za naše kmečko ljudstvo. Prepričani smo, da so naši ljudje že toliko zreli, da ne bodo več nasedli raznim praznim besedam in bodo sodili po dejanjih, o čemer jim ne bo težko se odločiti, kdo jim je koristnejši. T—c.

DOLENJA VAS.

Preteklo nedeljo smo imeli v društveni dvorani lep, zelo podučen zdravstveni dan. Dopoldne je g. dr. Pirc predaval kaj podučno o jetiki. Váž-

nejše predmete nam je pojasnjeval z lepimi slikami. Po predavanju je g. doktor dal še pojasnila na razna vprašanja. Popoldne pa nam je g. Puhar ob lepem filmu kazal strašne posledice pijančevanja, pred tedni pa nam je pretresljivo slikal strašno razdejanje alkohola na človekovem telesu. Predavanje je toli ugajalo, da se je več fantov iz Dolenje vasi javilo za popolno abstinenco. Fantje se tudi junaško držijo! Obakrat je bila dvorana nabito polna in slišali so se že glasovi: »Dvorana postaja že pretresna, četudi jo imamo komaj eno leto, pa se je toli priljubila našem ljudstvu. Prav tako!

OTAVE NAD CERKNICO.

Letos smo ustanovili kmetijsko podružnico, katere smo bili res potrebni v tako zapuščenem kraju, da se tudi pri nas malo povzdigne tako zelo zanemarjeno kmetijstvo. Priredili smo v ta namen na belo nedeljo kmetstvo veselico, katere nam je dobro uspela, da smo dobili čistega dobička okrog 8000 Din. Porabili jih bomo za nabavo strojev, kateri se lahko skupno rabijo in ki si jih posameznik težko nabavi.

SKOFJA LOKA.

Romanje na Sr. Višarje. Še tri tedne traja rok za pripravljanje. Vsem župnijam naše dekanije smo poslali okrožnice in preteklo nedeljo ste že žili oznanilo za romanje. Ne odlašajte več s pripravljanjem, kajti rok je kratek! Kdor ne more prijave oddati v Skofji Loki, se lahko prijavi pri domačem crlovašem odseku ali pa v domačem župnišču, toda vse to mora biti do 10. junija t. l. gotovo. Na zamudnike se radi ureditve skupnega potnega lista ne bomo mogli ozirati. Potnina znaša 70 Din, vse drugo uredimo mi! Citajte v prihodnjih mesecih redno naš tednik »Domoljub« kjer boste našli vse informacije!

SV. VID NAD CERKNICO.

Izvani po »Jutru« in »Kmetijskem listu« sporočamo, da je naše županstvo razdelilo koruzo po resnični potrebi siromakov in ne po ceni Din 2,70, ampak po Din 2,30 za kilogram. Vpoštevali so se seveda tudi oni, ki so bili prizadeti po toči in drugih vremenskih neugodah. Računi in zapiski o razdelitvi so vsakemu, ki se za stvar zanima, na vpogled v občinski pisarni. Sumničiti koga, da je pri tem naredil kakšen dobiček, more le človek, ki je v svoji duši — korupten. Pozivljamo ga, da pove svoje ime, ker smo pripravljeno naučiti ga poštenosti po sodišču v Cerknici ali pa v Ljubljani. — »Jutro« in »Kmetijski list« pa pomilujemo, da imata med svojimi dopisniki ljudi, ki so sprti z resnico. Nam je sicer to prav, kajti čim več takih dopisov, tem prej se bodo ljudem odprle — oči. Tudi v hribih se dela dan... le »Jutrovec« je še zaspan.

KRANJ.

Dne 21. maja ob 11 dopoldne (ponedeljek) se vrši v Kranju na Ljudskem domu shod SLS. Na dnevnem redu so važna gospodarska vprašanja, posebno glede zgradbe nove železniške zveze Kranj—Kamnik—Savinjska dolina. Udeležite se!

ST. PETER PRI NOVEM MESTU.

Štirj. radio postaje imamo v fari. Ne bo dolgo, da bomo lahko tudi v »Domu« naše ljudi seznanili s to novodobno pridobitvijo. — V nedeljo 20. maja bo priredilo prosvetno društvo zanimivo skioptično predavanje. Ikrali bo društveni občni zbor. — V četrtek 10. maja smo imeli ponekod hud mraz, ki je po nekaterih legah zadal vinogradnikom prav občutno škodo. — *Naša prijazna Trška gora bo imela binkoštni ponedeljek drugiči priliko, da gostoljubno objame kmečke množice, ki se bodo ta dan od vseh strani Dolenjske zbirale na njej.* Daj Bog ugodnejše vreme, nego je bilo lansko leto na dan prvega kmečkega dneva na Trški gorii!

ST. JERNEJ NA DOLENJSKEM.

Grozna katastrofa je doletela naše samostojneče. Svesti si svoje zmage, so po časopisju in že po Belgradu razbojnali, kako sijajno so zmagali in napovedovali kot pribito dejstvo, da bo še naprej županil Pire. Toda Piretov županski stolček je odnesla narasla Krka. Sedaj pa letajo voditelji od Poncija do Pilata. Pa vse skupej ne bo pomagalo.

PO SVETU

Katoliška cerkev.

s Godovni dan sv. očeta. Na svoj godovni dan (10. maja) je izdal sv. oče encikliko (poslanico) o pokornosti napram Kristusu. Papež je tudi sprejel kardinale, ki so mu najprisrčneje častitali k imendanu.

Italija.

s Tudi Mussolini mora vbogati. Svoj čas je izdal Mussolini ki se oborožuje na vse pretege, zakon, po katerem morajo biti vsa italijanska letala zgrajena tako, da se čimprej lahko spremenijo v vojaška. Zdaj je g. Mussolini ta zakon prekal, ker ni bila zadovoljna z njim razorožitvena konferenca v Ženevi.

Romunija.

s Pohod proti Bukareštu ustavljen. Tisočev kmetov, ki so nedavno zborovali v Albi Juliji z namero da korakajo v glavno mesto Romunije, so se koncem koncem bolj zbalii njih voditelji kakor vlada, proti kateri so bile demonstracije namenjene. Zato so kmetiki voditelji poskrbeli da so se množice, ne da bi prišlo do boja, razšle in se zadovoljile s tem, da so vladi le pismeno predložili zahteve, ki jih je stavilo ljudstvo na zborovanju.

Čehoslovaška.

s Slovesen sprejem novega papeževoga nuncijsa. Predsednik republike Masaryk je sprejel novega papežev. poslanika v Pragi nadškofa Ciriacija v slovesni avdienci. Masaryk je poudarjal v nagovoru za sluge Cerkev pri ureditvi države in naglašal, da navdaja celokupno vlado napram Cerkvii duh strpljivosti. Raz dvorca je visela poleg državne tudi papeževa zastava.

Francija.

s Lepa zmaga krščanskih demokratov. Katoličani v Franciji pri volitvah doslej niso nastopali v enotni stranki; volili so na vse strani, zato pa niso bili kaj upoštevani. Zdaj se tudi v tem oziru obrača na bolje. Krščanski demokrati, stranka odločnih katoliških načel, je posegla pri zadnjih državnoborskih volitvah v boj in dobila 26 mandatov, torej ima še enkrat več poslancev kot doslej. Krščanski demokrati so v Franciji izredno delavni zlasti na socialnem polju.

Rusija.

s Kralj Amanullah v Moskvi. Kralj Afganistana je došel 3. maja v Moskvo. Na-

Zupanoval bo naš župan! V nedeljo so imeli samostojni shod na trgu. Jemali so slovo od občine. Nekdo se je opravičeval, kaj pomaga po toči zvoniti?! Dobro se še spominjamo, kako se je pred volitvami ta nekdo norčeval iz koruze. Se pri volitvi župana je rekel: »Sedaj pa imate koruzo.« Ko pa je zvedel, da je takoj po izvolitvi župana Videta bila poslana prošnja na občinski odbor in da je občinski odbor tudi dovolil vagon koruze, si je hotel ta uspeh takoj lastiti v svojo korist. Prav tako kakor z javorskimi vodnjakom.

kolodvoru sta ga sprejela Kalinjin in Čičerin z največjimi častmi. Ljudstvo pa ni bilo preveč navdušeno. Uradni krogi so se zato opravičevali, da je prebivalstvo še vedno utrujeno od 1. maja. Na čast afganistanskemu kralju so priredili boljševiki veliko pojedino, pri kateri pa ni smel nihče imeti — fraka.

s Brezuspješna protiverska agitacija boljševikov. Vsi večji listi beležijo značilne dogodke na velikonočne praznike v Rusiji. Oblast je silila gledališko osobje, da naj se vrše predstave tudi na največji praznik. Tako v Moskvi kakor v Leningradu so se igralci temu odločno uprli. Sovjetski listi so predstave naznanili, igralci pa niso prišli, ampak odšli — pet v cerkev! Uprava je uvedla zoper one, ki so nastopili v cerkvi kot solisti, preiskavo, kar pa ne spravi s sveta dejstva, da se je oblast silno osmešila.

Kitajska.

s Boji med Kitajci in Japonci. Med svetovno vojno so zasedli Japonci nemško luko Tsingtau in v zadnji meščanski vojni tudi nekaj drugih krajev, med njimi važno mesto Tsinan. V zadnjem času pa je južno-kitajska armada došla do Tsinana in Japonce iz tega mesta pregnala. Japonska je hitro poslala ojačenja in prišlo je že do krvavega spopada med japonskimi in kitajskimi četami. Zadnja poročila pravijo, da posreduje sedaj Amerika za mir.

Drobne novice.

Nobilov zrakoplov »Italia« je poskusil poleteti na severni tečaj, a se je v sled slabega vremena vrnil na Špicberge.

Berlinski slepei bodo postavili spomenik psom kot svojim najboljšim prijateljem in vodnikom.

Šest letalcev se pripravlja na polet iz Evrope v Ameriko.

10.781 avtomobilov je bilo v Pragi koncem preteklega leta.

Društva katoliških skavtov je Mussolini 13. aprila razpusil.

Kilometer dolg jez se je porušil na Norveškem, v sled česar je voda zalila 2700 km² rodovitne zemlje.

Na Ogrskem je zblazneli orožnik Štefan Kovacs ustrelil 6 ljudi in nato še sebe.

Bivšega romunskega prestolonaslednika Karla je angleška vlada izgnala iz Anglije.

127 mož broječe roparsko tolpo je obsodilo te dni sodišče v Catanisetti v Siciliji v zapor od 2 do 14 let. Tudi bivši župan je med njimi.

50 vagonov bencina je zgorelo na vodni površini Donave pri Bratislavi. Velika nevarnost za mesto.

**Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela 'Union'.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posestva, proti
poroštvu i. t. d.**

Viri pravega veselja.

1. Lepota svetih krajev.

Judje so se nekaj povsod s ponosom spominjali svojega svetišča v Jeruzalemu.

Kar je bil Judom tempelj, to je nam naša farna cerkev. Tisoč spominov nas veže nanjo, tisoč vezi nas priklepa nanjo; naša farna cerkev mora biti naš ponos!

Ze p o t a, ki vodijo do cerkve, morajo biti vedno v dobrem stanju. To zahteva lju-bezen do hiše Gospodove. Prostor okrog cerkve mora biti vedno čist in snažen, zlasti naj se tam ne kažejo kakšni sledovi vsakdanjih človeških potreb. To ne spada ne k cerkvi, ne za cerkev. In ravno v tem oziru nekateri neotesanci na sramoto svoje lastne župnije mnogo greše.

Če je pa že okolica snažna in lepa, mora biti pa še večje veselje vseh župljanov, da je na vso moč lepa tudi notranj-sščina cerkve. V lepi cerkvi lahko lepo in zbrano moliš, v zanemarjeni cerkvi tudi molitev ne gre prav od srca. Za vso cerkveno lepoto vneti farani morajo kar tekmo-vati s svojimi sosedi, kje bodo imeli lepšo cerkev in skrbni za cerkveno lepoto ne smejo prepuščati samo župniku, kaplanu in cerkovniku, ampak morajo tudi sami zraven sodelovati. Nikdar ne smejo govoriti: »Za nas je že dobro.« Ne, ne; to ni za nas, cerkev je za Boga. Zato mora biti vse lepo: oltarji, oprava, obleka, prti, klopi, orglje, petje... vse, vse.

Lepa cerkev mora biti naš vzor, naše veselje.

Kadar je treba povečati lepoto s cvet-jem, naj bi ne bilo dekleta, ki bi ne prineslo cvetja iz svojih oken na oltar!

Enako skrb in enako veselje moramo imeti s p o k o p a l i š č e m. Svet kraj je, določen je za počitek nam in našim ranj-kim. Slabo spričevalo za vsako župnijo je zanemarjeno pokopališče. Spomeniki vsi navskriž, grobovi brez cvetja, poša pora-ščena s travo, nobenega reda v vrsti gro-bov: vse to jasno govori in toži o nezadostni ljubezni živih do mrtvih. Pravtako je nedo-stojno, če verniki hodijo snažit grobove, pa to, kar jim je odveč, pomečejo na sosednje grobove ali pa k cerkvenemu zidu nanosijo cele gore rušenj in prsti. Zanemarjeno pokopališče ne priča o živi veri v vstajenje od mrtvih.

Naše veselje mora tudi postati, obisko-vati grobove svojih ranjkih. Ni prav, če sto-pimo na pokopališče samo ob pogrebih in pa na vseh svetnikov dan popoldne. Enako ni prav, stopati na grobove, hoditi moramo ob grobovih.

Tako, lepo urejeno pokopališče bo vsem župljanom v čast in v ponos in vsakdo bo lahko vesel že ob misli, da bo po smrti

počival na lepem kraju in da ne bo od svo-jih pozabljen.

Mimogrede omenjam še naše polj-ske križe in kapelice. Nekateri so že v tako slabotnem stanju in mnoge kape-lice so tako zapuščene, da bi bilo bolje, če bi jih ne bilo. Niso nam za veselje, pač pa za sramoto in nobene škode bi ne bilo, če bi jih podrli. Tudi Bog bi gotovo nič ne re-kel zoper to. Če že kaj naredimo Bogu v čast, naredimo čedno ali pa raje vse sku-paj na miru pustimo.

Ie še nekaj. Kdor misli kaj podobnega novega postavljati, naj ne dela na svojo pest in po svoji glavi. Posvetuje naj se z domačim župnikom. Če bi gospod župnik kaj družega nasvetoval mesto kapelice ali križa, kar poslušaj ga. Ti se boš morebiti brigal za kapelico, ker je tvoje delo; kaj pa tvoji nasledniki? Če bi pa ti po duhov-nikovem nasvetu tisti denar, ki ga misliš zazidati, obrnil za domačo cerkev, bi pa to nekaj pomenilo. Še pozni rodovi bi vedeli govoriti o tvoji darežljivosti.

Če si se po modrem preudarku lotil dela, poišči si dobrega zidarskega mojstra, ne kakega šušmarja, ki dela poceni in tudi vse skazi, obrni se na dobrega slikarja, ne pa na kakšnega mazača, ki ti nariše spake ne pa svetnikov.

Zapomnite si pa vsi: vaše veselje in vaša krona, da, punčica vašega očesa pa mora vedno biti in ostati le farna cerkev in pokopališče. To je nad vse drugol

NAZNANILA.

n Iz Bukovčice. 20. maja bo pri nas odkritje spomenika padlim vojakom. K slovesnosti uljudno vabimo.

n Se. Valentin na Jarjem brdu. Cerkevno že-gnanje bo v nedeljo dne 20. maja. Duhovno opravilo bo ob pol 7 in ob 10, obakrat z blagoslovom. Romarji vabljani!

n Katoliško prosvetno društvo pri se. Gregorju vprizori v nedeljo 20. t. m. ob 14 igro »Kuzen na izostane« in burko v enem dejanju »Nocoj je en lep večer«. Smejali se bomo, zato pridite vsi.

n Našla se je srednja svota denarja. Dobi te Moste 32 pri Ljubljani.

d Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sprejemam dežnike v popravilo za-časno v brivnici Mrak. Lovro Planina dežnikar, Radovljica.

d Na Trati št. 4, p. Gorenja vas, sem otvoril delavnico in se za vsa kleparska, kotlarska, vodovodna in druga dela cenjenemu občinstvu toplo priporočam. Postrežba solidna, cene zmerne. Miklavčič Matej.

d Slov. katol. prosvetno društvo na Trati uprizori 28. maja ob 3 popoldne v Društvenem domu igri »Snubači« in »Napoleonov oficir«. Bo tudi petje. Vabljeni!

Priporoča se PRVI SLOVENSKI ZAVOD

Vzajemna zavarovalnica

LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA 17,

ki je edini te vrste — Podružnice: v CELJU, Breg št. 33 — ZAGREB, Hacelnova ulica 12 — SARAJEVO, Korošičeva ulica 15 in v SPLITU, ulica XI. puka.

[gn. Subelj:]

Oživite živinozdravniške tečaje

Plodonosno delo nekdanjega dež. odpora kranjskega znamo pravilno oceniti danes kot blagoslov v prvi vrsti za našega kmeta. Toliko kot se je ravno pri nas storilo v prvi vrsti za povzdigo kmetijstva in živinoreje, se ni v nobeni drugi bogatejši in srečnejši deželi bivše Avstrije. Smelo trdim, če bi ne bilo strahotne svetovne vojne, ki je uničila ves trud in delo desetletij, bi Kranjska danes ne zastajala za drugimi naprednejšimi državami. Pri nas bi bila Svica in Danska. Mi smo napredovali skokoma ne korakoma.

Bivši dež. odbor je stal na edino pravilnem stališču, če bo kmet srečen in zadovoljen, godilo se bo dobro tudi vsem ostalim stanovom. Vsled tega je bila skrb dež. odbora, da dvigne strokovno izobrazbo našega kmeta kolikor mogoče visoko, ker se je večkrat zavedal, da bo le strokovno izobražen kmetovalec času primerno napredoval.

Enako kot v poljedelstvu, če ne v večji meri, je pa tudi potrebna strokovna izobrazba pri živinoreji, če hočemo, da bomo dobivali večje dohodke od nje. Ravno pri umni živinoreji je potrebno temeljito znanje, da bo kmetovalec redil pravo pasmo, ki bo v ugodnih prilikah dala kolikor mo-

goče visoke dohodke. Vajen mora biti v pravilnem oskrbovanju in negovanju živine; poznati mora ustroj živalskega telesa, ker le potem bo znal pravilno krmiti živino in skrbeti za zdrave, zračne hleve, kar je tolikega pomena.

Nekdanji dež. odbor je posvečal veliko pažnjo temu vprašanju; vsled tega je prirejal poučne tečaje po deželi, kjer so kmetijski strokovnjaki seznanjali ljudstvo z najnovejšimi pridobitvami in izkušnjami na polju kmetijstva in živinoreje drugih naprednih državah.

L. 1911 sem napisal za »Domoljub« članek, kjer sem sprožil misel, naj bi dež. odbor tudi pri nas ustanovil vsaj polletne živinozdravniške tečaje, kakršne so prirejale druge napredne države, ki so imele smisel za napredek in blagostanje kmetovalcev. V teh tečajih, bi se učili nadarjeni kmetijski mladeniči pomagati živini takrat, ko je pomoč nujna ter bi vsako odlašanje imelo lahko posledico, da bi živinčce poginilo. Kadar bi pa živinozdr. pom. izprevidel, da sam ne more ukreniti ničesar, pomagal bi ljudem s svetom, da se obrnejo do živinozdravnika, naj pomaga on, če bi bila pomoč sploh mogoča.

S tem bi živinozdravniki ne bili nič prikrajšani; saj uradni živinozdravniki so že tako zelo zaposleni po uradih in ga dostikrat ne dobiš, če je pomoč še tako nujna.

In glejte! Čez 2 ali 3 mesece po priobčenju tega članka se je že vršil prvi živinozdravniški tečaj na Vrhniki, ki so ga pa morali prekiniti vsled velike »ljubezni« do kmeta takratnih liberalnih slovenskih slu-

žateljev veterinarske šole na Dunaju. Tečaj se je nadaljeval šele drugo leto.

Kako važni so za napredek umne živinoreje živinozdravniški tečaji, o tem vemo samo tisti, ki živimo in delamo med ljudstvom. Naj eden ali drugi poreče karkoli, smelo trdim samo toliko, da potrebe in težnje kmetijskega prebivalstva pozna do-dobra le tisti in le tisti mu bo koristil in vedel pomagati, ki živi med ljudstvom, in v katerega ima ljudstvo zaupanje. Naš kmet je precej nezaupen in ima često prav.

Tudi sedanji oblastni odbor je pokazal, da ima smisel in voljo pomagati našemu kmetovalcu, ki se itak nahaja v težkem položaju. Velik korak bi storil za izboljšanje naše živinoreje, če bi oživel živinozdravniške tečaje. Resnica je, da pogine vsako leto več stotin živine, ker ni v bližini ljudi, ki bi vedeli o raznih nesrečah in resni obolelosti pomagati živini ali prav svetovati ljudem o pravem času. Neprecenljivo škodo napravijo mnogokrat v zbeganosti in nevednosti ljudje pri oboleli živini in raznih nesrečah, kadar je pomoč nujna, a ne ve nihče pomagati. V takih slučajih poslušajo in store ljudje vse, kar jim kdo svetuje, če je še taka neumnost. Sam sem doživel take slučaje.

Prepričan sem, da hoče oblastni odbor delati po smernicah bivšega dež. odbora. Zeleti bi bilo, naj bi oživel živinozdravniške tečaje. Neobhodno potrebno bi bilo, da bi bil vsaj v vsaki občini po en absolut omenjenega tečaja, ki bi lahko pomagal v nesreči pri živini. Seveda bi bilo sprejeti samo nadarjene kmetijske sinove, ker je pouk precej težak.

Birmanska darila
v veliki izbiri po znižani ceni.
L. Vilhar, urar, Ljubljana, Sv. Petra c. 36.

65

Razno.

Francoski parlament po stanovih. Novoizvoljena francoska poslanska zbornica šteje 611 poslancev. Od tega odpade na različne stanovce: odvetniškega 137, zdravniškega 43, profesorjev in učiteljev je 46, častnikarjev in pisateljev 55, industrijcev 64, posetnikov 5, notarjev 6, rentnikov 6, trovcev 26, bankirja 2, diplomat 1, kipar 1, arhitekta 2, inženjerjev 17, uradnikov 29, častnikov 8; delavske-mu stanu pripada 36 poslancev in duhovniki so 4. Ostalih 9 poslancev pripada raznim drugim poklicem. Francoska poslanska zbornica ima torej pretežno meščansko obeležje.

Papagaj jih je razburil. V londonskem okraju Downpark so imeli prebivalci v zadnjem času zelo nemirne noči. Sredi nočne tišine so se oglašali kliki: »Policija! Na pomoč! Morilci!« Vse so preiskali za morilci, a šele tretji dan so našli v neki cipi-presi — papagaja, ki je bil ušel od gospodarjev in se naselil pod milim nebom, kjer je za kratke čas ponavljal, kar se je bil naučil.

Slavko Savinšek:

V goliških plazovih

Povest z gorenjskih planin

Ivan izdere bajonet in že odpre usta, da bi vrgel v fante psovko, ko siloma pretrga obroč teles okrog njega Matevž, stisne Ivana za zapestjem, da mu bajonet omahne in pade na tla, kjer ga urno pobere Stanko.

Fantje dobravski, pamet!« krikne Matevž v viko in grozeče pogleda. »Ni vreden, da se mažete z njim!«

Fantje vidno odnehajo. Ali togota ni tako brž ugnana. Spet pritisnejo in nevarnost raste, da udarijo.

»Fantje!« vrže Matevž vnovič mednje, »ali se boste stegli s takim-le, ki ga je Dobravka udarila v obraz, pa ga še ni sram?«

Ivan išče s prosto roko po bajonetu, ker ga v dno duše zaboli Matevžev očitek. Toda že ga Stanko zgrabi za drugo roko in potegne za seboj. Fantje narode pot do vrat prosto, Matevž še vedno drži Ivana za roko. šele- ko vidi, da stražnik ves trepeta od sramote in togote in da ga Stanko vleče siloma ven, ga spusti in gleda za njim, velik, ponosen, močan!

Pri durih se obrne Ivan. Bled je ko smrt, pot mu stoji na obrazu, ali oči so mu dva kresova, da pali iz njih v Matevža. Tako si stojita za hip nasproti oba-dva, ki se od tega trenutka dalje sovražita do smrti. Z drhtečim glasom sika Ivan v Matevža, ki stoji sredi sobe s prekrižanima rokama:

»Še se srečava, fant, a drugače ko zadnjič! In takrat ti plačam, čuješ, plačam, da boš pomnil, potepence tihotapski!

Tedaj suno v Matevža rdečica, že se mu pretegne mlado telo v višino, da bi ko ris planil na nasprot-

»Fantje!« vrže Matevž vnovič mednje, »ali se boste stegli s takim-le, ki ga je Dobravka udarila v obraz, pa ga še ni sram?«

Navodilo za izdelovanje brezalkoholnega mošta.

I.

Predragi! Preden se lotiva pripravljajnih del, se mi zdi potrebno, podati nekaj splošnih opomb.

Odkrito Ti povem, da sem že veliko let želel doseči to, da bi se sadnemu moštu ohranila prava, naravna moč. Bral sem navodila v »Naši Bodočnosti« in v »Domoljubu« leta 1925., št. 37. A ko sem se leta 1925. postopil, da naredim brezalkoholni mošt, sem postal malodušen; bal sem se, da bi se mi ta nova iznajdba ne ponesrečila; škoda bi bila velika in ljudje bi se mi do ušes smejali. Ali hvala Bogu, stvar se mi je nadvse pričakovano dobro obnesla. Mošt je bil sladek, lepo čist in tak je ostal do zadnjega. To vam je bilo veselje v hiši, ko smo ga čez mesec dni prvič pokusili! Otroci so začeli kruh pomakati v mošt in sem moral iti še ponj.

V jeseni leta 1925. je prišel k nam iz Ljubljane g. Lindič, glavni pospeševalatelj protialkoholnega gibanja, in nam razložil, kako se dela brezalkoholni mošt. Sedaj se dela vsako leto pri nas tak mošt v dveh hišah in v Trziču tudi v dveh. Zelimo, da bi odslej povsod delali to koristno, zdravo in redilno pijačo, da se ne bi sadje pretvarjalo v strupeni alkohol.

Vsa priprava zahteva seveda precej potrpežljivosti. Toda ko je enkrat mošt

narejen, ne boš imel nobenega opravka več z njim, kakor samo ponj boš hodil, vesel ga boš in ne boš več brez njega, ako bo le kaj sadja.

Da pa dobimo za to stvar zanimanje in pravo razumevanje, moramo verjeti zdravnikom in tistim ljudem, ki so o tej stroki dobro poučeni. Vedeti moramo, da ima vsaka taka pijača, ki človeka upijani, v sebi strup, ki se imenuje alkohol. Da alkohol pomori več ljudi, kakor kuga, lakota in meč, to je znano. Toda tak-le navadni sadni mošt je pa vendar nedolžen in nič ne škoduje, si morebiti misliš. A kakor ima vsaka pijača, ki človeka upijani, v sebi strup, tako ga ima tudi navadni sadni mošt. Le toliko ga opravičimo, da ima navadni sadni mošt le 6—8 odstotkov strupa, dočim ga ima žganje nad 50. Ker pa ima navadni mošt alkohol v sebi, zato ne more biti redilen, ker je alkohol uničil v njem najdragocnejšo snov, ki se imenuje sladkor. In prav sladkor je tisti, ki ima to prirodno lastnost, da pomaga želodcu prebavljati, je redilen, dobiš po njem dober tek in ima posebno prijeten okus. Da se o tem še bolj prepričava, pogledva takrat, ko se dela mošt, k preši. Zapazila bova, ako je količkaj solnčni dan, kako so prihiteli od vseh strani sršeni, ose, čmrli, čebele itd. ter z vso slastjo srkajo sladkor. Sedaj Te pa vprašam, dragi moj, povej mi, ali so Te drugo leto, ko si šel v klet, po alkoholni mošt, še nadlegovali čmrli, čebele itd.? Ne! Nobene živali ni bilo blizu. Torej neumna žival ve, kaj je dobro, človek pa, ki ga je Bog postavil, da go-

spoduje čez vse živali, pa ne ve, ali pa noče vedeti, pa ti pravi: »Tak-le mošt smo zmiraj pili in ga tudi drugi pijejo, ker le ta ima moč v sebi.« Res, moč ima, ali to ni prava moč, ta moč ne krepča, ne nasiti, ne ugasi žeje, ta moč človeka v graben vrže, ako se je dosti nasrka.

Premisliva še, dragi moj, kako se pa izvrši ta izprememba, da sladki mošt postane alkohol.

Pri prešanju pride zrak v mošt, to je umljivo, z zrakom pa pridejo v mošt neke vrste bacili, ki jih imenujemo kipele glivice; te glivice povzročijo, da mošt začne kmalu vreti. Z vretjem pa je prišla usedopolna izprememba; sladkor se je izpremenil v alkohol. In v sodu, ki drži 300 litrov, Ti je povzročilo vretje 1200 Din škode. Namrdnil se boš in si misliš, ta, ki je to-le pisal, je pa tako-le malo »na kamen«. No, pa le počakaj!

Ako preračunimo razliko v ceni, nam bodo te številke približno zadostovale; ako pa cenimo po kakovosti in koristi, potem so pa za sladki mošt še preniške. Navadni alkoholni mošt še te previške. Navadni alkoholni mošt se plačuje od 1½ do 2 Din liter, brezalkoholni mošt pa 6 do 8 Din. Oprema za 1 sod brezalkoholnega mošta, ki je uporabljiva za več let, te stane 250 Din. Izračunaš pa lahko sam...

Še to moram povedati, da tiste kipele glivice ne žive v vročini, ki presega 60 stopinj Celzija in tudi ne v mrazu, ki je 5 stopinj pod ničlo. Ne pozabi torej, da mora mošt, preden si ga zadelal na vrhu v sodu, naj si bo sod poln ali ne.

nika, ko se njegovih rok ovijejo mehke Cilkine roke in njen glas zaprosi:

»Matevž, nikar, radi mene ne!«

V Matevžu se prelomi na dvoje, da skoro omahne. Pa se vnovič vzravna. Kakor žarek zraste v višino, z levo roko prime Cilkino desnico, z desno pa suno proti Ivanu in mu vrže v obraz:

»Zahvali Cilko, da te ne pobijem ko psa! Zdaj pa zgini, brž, tam so vrata! Venk kriknite Matevž in se zažene proti durim, toda Cilka ga ovira in Stanko potegne Ivana za seboj skozi vežo, Lipovšek jima široko odpre vrata, nato pa zapre za njima in tako zadrži Matevža, ki se je otresel Cilke in skočil za financarjem. Šele v veži se Matevž ovesti, iz težke omotice, proseče pogleda Cilko, ki je pritekla z njim in se v ustnice ugrizne od neznosne bolečine, ki je v njem.

Lipovšek odpre vežna vrata in vse se vsuje vanje, da vidijo financarja, ki gresta po glavni cesti v dolino. In pikre lete na račun Ivanov, dočim imajo o Stanku vsi najboljše mnenje.

Pa kmalu je med fanti pozabljena vsa vihra, zopet so veseli, rajajo in pojo. Toda Cilka in Matevž pa ne najdeta več miru. Fant je preveč razburjen. Zato prosi Cilka njega in Janeza, naj odrinejo domov. In res Matevž uboga. S polnim kozarcem napije dobriškim fantom in dekletom, potem pozdravi in vsi trije odidejo. Tisto popoldne si je Matevž pridobil srca vseh Dobravcev in Dobrav.

Na Hribarjevem se je zamudil Matevž prav do trde noči. Teško se je umiril in samo Cilka je mogla utolažiti ihto, ki je vrela v njem. Že se je mislil posloviti in oditi, ko naenkrat plane v sobo Tine:

»Matevž, beži, žandarji te iščejo! Doli k Lipovšku so zdaj-le prišli in po tebi vprašali. Gotovo te je financar naznanil in jih načeval nato.«

»Jezus, Matevž, beži, beži da te ne dobe! zakliče Cilka in mu urno zmeče njegove stvari skupaj ter mu fih stlači v žepe in v roke.

»Matevž, za skednjem teči v Zabretovo, pa nad Rudnikom čez Kočno odrini. Tilen čaka tam name, pa ti bo pomagal čez. Hitro!« mu naroča Tine in ga rine skozi vrata.

»Z Bogom, Cilka! pozdravi bolešno Matevž vso solzno dekle in že teče za skednjem. Ni še prav dobro v gozdu na Zabretovini, ko prideta po kolovoju žandarja na Hribarjevo in stopita v hišo.

»Kje je Matevž? Ali ni tu?« vprašata.

»Ne več!« odgovori Tine mesto Cilke, ki skoro ne more govoriti od preplaha, »je že odšel nazaj!«

»V katero smer pa je odšel?« vprašujeta dalje orožnika.

»Dol je zavil po Jernejčevem kolovozu in bržkone na Lovrača. Menda ima še pri Bregarjevih opravka,« hiti zatrjevat Tine.

Orožnika odideta iz hiše ter zavijeta proti Lovraču. Janez jima skrivaj sledi in se vrne čez čas nazaj ter pove, da sta orožnika res nasedla in odšla dol v graben. Vsi se oddalnejjo, posebno Cilka, ki je bila vsa trda od strahu.

Toda oplasi jo zopet Tine:

»Paziti mora Matevž! Nocoj tudi Tine love! Toda Matevž se bo že izmazal, saj ga drugače nimajo na sumu!«

Ko so odšli in je prišla Cilka v svojo sobico na vrhu, je stopila k oknu in skozi zamrzel šipe zrla proti Golici, ki je ležala vsa v megli pred njo, težka, velika kakor skrb v njenem izmučenem srcu. Doli od Lipovška pa je hreščala harmonika in vriskala z njo vijolina, da se je trgalo v Cilkini duši. In bridko je jokala z glasom gosli v zimsko noč.

Petje božičnega evangelija z mečem v roki. V goriški stolnici je navada, da poje dijakon božični evangelij z mečem v roki. Zakaj tako? Zgodovina pripoveduje, da je oglejski patriarh Popou (1014 do 1045), ki je bil tudi vrhovni gospod Goriske, šel z vojsko nad Obre. Ti so pa tako hudo pritiskali na patriarhovo vojsko, da je ta moral kar v bojni opremi mašo peči.

Velesila. Eno največjih nemških časopisnih podjetij je berlinska založba Ullstein. Ta izdaja nekatere največje nemške časopise. Znani so »Vossische Zeitung«, Berliner Allgemeine Zeitung, Berliner Montagspost, »B. Z. am Mittag« in še 20 drugih. Med temi jih je več s podobami. 2500 delavcev zaposluje založba Ullstein, 65 velikih rotacijskih (za tiskanje) strojev poleg stotin manjših, 600 knjigovestskih strojev. Za prevažanje svojih tiskovnih ima na razpolago 85 avtomobilov in celo 3 aeroplane. Podružnic ima po Nemčiji preko 150. Res velesila, toda v židovskih rokah.

Pasja teta. V precej prometni ulici Napolja v Italiji prebiva v podzemeljskem stanovanju neka Filomena Esposito, ki si je nabavila nič manj nego

Imeti 60 stopinj Celzija, drugače Ti zavre in trud bo zastonj. Posoda, v kateri boš grel mošt, mora biti bakrena, ali dobro pocinjena (zelo dobri so žganjarski kotli), prav tako tudi liv. Vse delo ne sme trajati čez 16 ur, prešanje 12 in gretje 4 ure.

II.

Sedaj se pa lotiva pripravljajnih del! Ko si se odločil, da boš naredil brezalkoholni mošt, je treba, da si preskrbiš dobro posodo. Dober je vsak leseni sod, ki dobro drži; ako bi sod puščal, ti lahko mošt zavre in delo bi bilo zastonj. Potem piši v Ljubljano po opremo. Dobiš jo pri »Brezalkoholni produkciji«, Ljubljana, Poljanski nasip št. 10. Za en sod boš potreboval naslednje priprave: 1. Pipo, ki stane 160 Din, 2. kovinasti zamašek 35 Din; 3. stekleno veho 40 Din; 4. svedrček 15 Din. Če naročiš še plutovinasti zamašek, pa moraš dati mero vrhnje luknje sode. Vse drugo, kar rabiš, dobiš v drogeriji ali v lekarni, kakor glicerina ali spirita, vato in za 1 Din kolofonije.

Sedaj pa pričnimo z delom. Pripravi sod tako-le: privali sod iz kleti, zavrtaj se prepričaj, če dobro drži. Nato otresi sadje; boljše je, ako namešaš več vrst, tudi jabolka smejo biti vmes, četudi so kisla. Pusti sadje par dni na kupu, da se ti ne zmeči, ker mehko sadje povzroči, da se mošt ne očisti. Pripravi tudi en čeber ali kad, da boš dal notri lahko ves mošt, kar ga misliš narediti za en sod. Sadije preberi, da ne bo gnilega vmes, in sediti prični s prešanjem.

Priporoča se, da mošt sproti precediš.

Ko si s prešanjem pri koncu, pripravi sod tako-le: pritekaj sod iz kleti, zavrtaj v spodnjo luknjo kovinasti zamašek in v njega pipo ter zavri en dober škaf kropa in vrelega vlij v sod. To pa zato, da se sod kolikor mogoče dobro segreje, da boš potem bolj gotovo dosegel, da bi imel mošt, ko boš zadnjega vlij v sod, še 60 stopinj Celzija.

Praden boš doprešal zadnji mošt, moraš že začeti greti mošt v bakrenem kotlu ali v dobro pocinjenih loncih. Medtem iztoči krop iz sode ter (sod) postavi na svoje mesto. Ko bo mošt v bakrenem kotlu dosegel 70 do 80 stopinj Celzija, ga vliješ v sod. Imej zmiraj pripravljen en zamašek, da boš pazil, da ne bo sod na vrhu ostal dalj časa odmašen, in sod koj zamaši, ko si vlij vanj mošt. Vse to delaj kolikor mogoče hitro. Imeti moraš suha drva, da bo hitrejša šlo. Smetano na moštu s cedilko posnemaj.

Mošt lahko greješ v več posodah, ker naj to delo ne traja več kot 4 ure.

Praden boš z gretjem pri koncu, pripravi stekleno veho. Zavrtaj s svedrčkom, ki si ga dobil od zadruga, zamašek, pomeji ga, da bo ravno pravi. Nato pa, ko boš zlij zadnji mošt v sod, naj si bo poln ali ne, zamaši že zavrtan zamašek, nastavi nanj kos deske ter zabij v sod; v stekleno veho pa natlači v srednji rorček vato ter vtakni veho v luknjo, nekoliko zavrti veho, da bo bolj trdno stala, v zunanjo praznoto steklene vehe pa nalij glicerina ali spirita. Nazadnje deni v kakšno staro ponev kolofonijo in jo razpostri na žerjavici ali štedilniku ter z vrolo kolo-

fonijo ves zamašek in okoli dobro oblij in stvar je v redu.

Sedaj ne boš imel nič opravka z moštom, kakor ponj boš hodil.

Dobro je, ako ga pustiš en mesec dni, da se očisti in vleže. Nič te naj ne straši, ako se bodo začeli vzdigovati v vehi mehurčki; mošt se v sodu vlega in vleče zrak v se in to je znamenje, da sod dobro drži.

Viktor Catalá:

Smrt in življenje.

Hlapec Jakob je sedel na dvorišču s prekrižanimi nogami na tleh ter krpal svoji muli komat. Šilo je bilo na konici zarjavelo in ni hotelo gladko skozi usnje. In Jakob je pritiskal, pritiskal ter pri vsakem vbodu zaprl oči in skremžil stinjeni ustnici. Drug za drugim so se vrstili šivi grobe drete in tvorili nekoliko vijugasto, a vendarle čedno, dostojno črto ob umazanorjavem robu komata. In vsakokrat, ko je delo za prst napredovalo, je okrenil Jakob glavo enkrat na desno, drugič na levo ter z velikim zadoščanjem občudoval delo svojih rok.

Jakob je bil takle. Ves dan je kaj delal in pazil na to, kar je delal. In iz vsega, kar je naredil, je črpal neko veselo zadovoljstvo. Tistega dne mu je bila rekla kmetica: »Jakob, ne gani se s svojega mesta. Ako umrje, mi ga boš pomagal obleči. Ženska sama ne zmore takega težkega telesa.« In Jakob se ni ganil s svojega mesta. Ura je bila že precej preko poldneva in kmet je še živel. Na ta način je izgubil ves dopol-

66

Enajsto poglavje.

»Tine, stopi noter!« kliče Cilka raz prag Razingarjevega Tineta, ki misli zaviti proti Jernejevcu. »Mana je notri!«

Tine si ne dà dvakrat reči. Saj je itak menil iti k Hribarju, pa se je spotoma domislil, da ima pri Jernejevcu opravke, zato je hotel najprej tja. No, šel bo kasneje, Jernejevec mu ne uide, Mana pa bi znala preje ozditi domov. Urno stopi Tine za Cilko.

Mana je v hiši, pri peči sedi in željno gleda v vrata. Slišala je, da je Cilka poklicala Tineta. Vsak dan zdaj hodi sem gori k Hribarju, kjer se čisto dobita s Tinetom. Cilki je dolgčas, pravi, pa vidi rada, če pride Mana, ko z materjo balo pripravljata in je šivilja v hiši, Čarmanova Rezika. Mana le bolj poslušaj čebljanje obeh deklet, malo govori, samo sanja. Oče ne marajo ničesar slišati o Tinetu, čeprav se Mani počasi vrača zdravje in so tudi trenutki brezumja redkejši, tako da je upanje, da ozdravi še letos popolnoma, kakor meni zdravnik. Pravi tudi, da je mnogo k ozdravljenju pripomogla Cilka, ki je dan za dnem vabila Mano v hišo in ji govorila vse mogoče, da jo je razreslo. Zdravnik je mnenja, da bo popolnoma ozdravela, če se poroči s Tinetom. Ker Cilka mu je že spočetka razložila, kako je prišlo do Manine bolezni ter mu vse povedala o Tinetu, Mani, Jermanu in vseh razmerah. Zato je stari gospod vedno prigovarjal Jermanu, naj popusti in da dekletu Tinetu, če hoče, da bo hči popolnoma zdrava. Ali stari je trmast in svojeglav za tri Dobravec, pa noče prav nič odjenjati. Tine še vedno ne sme v hišo, da bi stari vedel. aZto je pa neizmerno hvaležen Cilki, ki mu daje priliko, da more priti z Mano skupaj, vplivati nanjo, jo tolažiti ter tako blažiti njeno bole-

čino, kar vse vpliva na dekletovo bolezen, ki se vidno boljša.

»No, Mana, ali ni veselo pri nas?« vpraša Cilka deklet, ki sedi poleg Tineta in nepremično zre vanj. Tine je hvaležen Cilki za vprašanje.

»Zato pa Mana rada pride k Hribarju,« dé Tine in gre z dlanjo Mani po laseh. »Kajne, Manica!«

Dekle prikima, ne reče pa ničesar. Ali vendar vročica v očeh popušča.

»Vidiš Mana, ko zgotovim pri Cilki, pridem pa k tebi v štiro!« hiti Rezika in pridno robi čipkasto srajco.

»Pomlad gre v deželo, treba bo kar hiteti!« meni Cilka.

»Blagor se ga tebi, Cilka!« se tiho utrga Mani.

»Tudi zate pride čas, Mana, le verjemi!« tolaži Cilka.

»Da bi le kmalu bilo!« zaželi Tine. »Komaj čakam, da bo Mana gospodinjala pri Razingarju! Ko skopni sneg in se malo ogreje zunaj, bom hišo popravil in vzdignil za nadstropje, da bo Mana imela dovolj prostora. Kajne, Manica?«

»Samo chčel!« meni Mana in skrb ji leže v oči.

»E, tudi oče se bodo naveličali, Mana, boš videla! Saj imajo vendar še malo srca!« se vmešajo mati Hribarica, ki se jim dekletu res smili in ker poznajo Tineta, da je dober fant, ki ne bi bil Jermanu slab zet.

»Malo so se že unesli,« pritrdi Cilka. »Zdaj že človek lahko kaj zine o Tinetu, ne da bi koj zarenčali nad njim.«

»Preje; letos pa ne, je onemu preveč od rok,« se smeje Lona, ki neče imenovati Terpina, kajti malo vedo ljudje razen Cilke in Tineta o Terpinovi poroki z Meto in razmerja obeh do Tilna.

dan. Ko bi mogel človek zadržno računati s takimi stvarmi, ko bi z gotovostjo vedel, kdaj bo Matevž izdihnil, bi lahko delal kakor druge dni, pol ure pred nesrečo pa bi nehal z delom. Tako pa sedaj... Dolgo sicer kmet ne bo več živel, kakor se je izrazil zdravnik pri zadnjem posetu pred dvema dnevoma. Grozna žival, ki je glodala v njegovem telesu, mu je razjedla že skoraj ves želodec. Kašeij, ki je prihajal ves dan iz zgornje sobe, je postajal vedno šibkejši, vedno tišji, kot da bi se nabrale kmetu v glru pajčevine.

»Majka božja! Tako enostavna je smrt, pa vendar povzročila ljudem toliko muk!« je premišljeval Jakob. »Pri živalih se izvrši ta stvar mnogo hitreje. Tamle leži na zidu kuščar in se solnči; prav dobro se počuti. Ako mu vržem sedaj kamen na glavo, je konec z njim, kakor če bi odrezal z nožem vejico z drevesa. Človek pa je bolan, ne more jesti, ne more piti, ves dan stoka, in to traja mesece in mesece... kako naj človek to razume?«

Tiho vprašanje je obviselo v zraku. Jakob pa je podaljšal črto na komatu z mnogimi okreti glave in vbodi s šilom za ducat šivov.

Umirajoči je kašljal v svoji sobi. In Jakob je šival, šival, zapiral oči in kremžil usta.

Kmetica je prišla doli s šopom ključev v roki. Njen obraz je bil ves upadel, lasje so ji razmršeno viseli z glave.

»Ali me potrebujete?« je vprašal Jakob, kakor vselej, kadar je slišal, da prihaja; ni pa premaknil oči od svojega dela.

»Ne še, še živi.«

»Konec koncev bo pa morda še ozdravel,« je menil hlapec.

»Kako naj ozdravi, revež, ko ima sedaj že popolnoma steklene oči?« In kmetica je zaihtela ter si zakrila z robom predpasnika oči.

Jakob je dvignil oči in ko je videl, da kmetica tako bridko plaka, mu uje postalo nenadoma čisto mehko pri srcu.

Kmetica je odšla v kuhinjo. »Uboga žena,« je pomislil Jakob. In ko se je ozrl, je ugledal pri velikem oknu glavo rjave kobile, ki je bila obrnjena proti njemu. »Mustela! ti nepotrpežljiva? Saj sem jaz tudi, Mustela; a ne pomaga nič, moramo potrpežljivo čakati, da bo kmet umrl... Zdelo se je, kot da ga kobilica razume. Priostrila je ušesa, zaprskala ter udarila dvakrat z nogo ob tla. Jakob je pomislil: »Kot da bi imela Mustela pamet...« Tedaj je njegova misel napravila skok. »Bog ve, v čigave roke bo sedaj padla, revica? Gospoda bo gotovo vrgla kmetico na cesto, ko bo vdova. Kako pa naj tudi sama ženska upravlja tako posestvo kot je to? — Se bo pač vnovič poročila.«

Kmetica je prišla iz kuhinje, si brisala roke v predpasnik in šla preko dvorišča zopet gor v sobo. »Jakob,« je rekla, ko je šla mimo, »ne gani se s svojega mesta!« »Kakor želite,« je odgovoril Jakob kmetici. Nato pa je, s šilom v dvignjeni roki in s pogledom obrnjenim proti stopnicam, premišljeval sam pri sebi: »Ko si bo nekoliko opomogla, bo še prav prikupljiva; marsikdo jo bo hotel... O sročih lahko govori, kdor jo bo dobil!... Tako lepo posestvo, taka lepa hiša... in pa otroci, ki

bodo kmalu odrasli, dekile in trije fantje, ki bodo že čez par let zalegli za dekle in hlapce!...« Jakob je napravil zadnji vbod na komatu, zavozljal nit ter se v tem trenutku spomnil, da ima mula na nogah že zelo dolgo dlako, na kateri se nabere mnogo blata, ako gre žival po blatnih stezah. V hlevu je bilo temno kot v rogu, zato je potegnil Jakob žival iz hleva, da bi jo ostrigel. Medtem ko jo je odbeloval s škarjami jo je ogledoval.

»Uboga žival, taka si, kot bi prišla iz pragozda; že dva meseca šepaš... Ako kmet ne bo še kmalu umrl, ne vem kako bomo napravili. Saj te končno niti k živinozdravniku ne bomo mogli peljati!« In Jakob je sočutno ogledoval mulo; kar sramoval se je in bi se ji najraje opravičil radi svoje malomarnosti. Pred hišo so tekale kure, brskale po tleh in kavsale travo med kamni. Gosi, našoperjene in vse v belo oblečene, so se majale preko dvorišča. Par korakov dalje so čofotale v luži racke.

V čudovitem pokoju se je bližal dan h koncu, lep, miren, bleščeč, ne meneč se za oni klaverni, žalostni, odurni konec, s katerim se je borilo življenje tam gori v sobi. Zakaj kmet je umrl istega dne, ne da bi kmetica to opazila. Pospravljala je okoli njegove postelje to in ono, kar je za časa boleznii bilo razvlečeno.

Kmetica in hlapec sta oblekla mrliča. In ko je ležal kmet še gorek na postelji, z novo čepico na glavi in s široko ruto okoli vratu, kot da bi bil namenjen k zobozdravniku, je kmetica ihtela ukazovala.

»Jakob, napreži kobilo in pelji se v vas h gospodu župniku! Povej mu, da naj

»Odgovore mi že, kadar jih pozdravim,« dé Tine. »Vidiš, Mana, le odnehati ne smeva, pa bo vse dobro.« Dekle ga zvesto pogleda.

»Ali je bil te dni Matevž kaj tukaj?« vpraša Tine.

»Ni; saj veš, od tistega plesa sem o Božiču prihaja bolj poredko, ker ne mara, da bi večno letali za njim orožniki. Mora hoditi ponoči, ker mu naši ne dajo miru in bi ga gotovo zaprli, če bi ga dobili. Zato pa tudi hitiva s poroko, da bo preje vsega tega konec.«

»Financarja bo kap zadela! Ves je zmedel in zbledel zadnje čase! Kar pošteno se je unoril vate, Cilka,« meni Tine.

»E, ni napačen fant,« ga mati zagovarjajo, »nesrečen je, ker se je zatelebal v našo deklino. Pravim mu, naj si jo izbije iz glave, pa neče in neče. Dejal mi je, da ponori, če se Cilka res omoži.«

»Zato se vedno za Matevža bojim. Že tako me je strah, da ga kak plaz ne odnese v Golici, kjer se zdaj taja na vseh koncih in krajih, ko so tako solnčni dnevi. Časih ne morem zaspati cele ure, ko si mislim, kako bi se mu lahko primerila nesreča. Potem pa še ta vedni strah pred financarjem. Kar naprej ščuva orožnike.«

»Saj Matevž ni več tihotapec, drugo pa financarja ne briga.«

»Pravi, da; tudi na one morajo paziti, ki hodijo čez brez dovoljenja,«

»Saj ga Matevž ima, toda tista nesrečna neumnost na Stefanovo zbada financarja, da se hoče maščevati z orožniki. Rad bi ga spravil v zapor.«

»Ah, za tako neumnost! Saj je sam izzval prvi,« meni Tine. »Zato že ne bodo zapirali Matevža.«

»Ivan pravi, da, in jaz se bojim, da ne laže.«

»Matevž tudi nima prave korajže!« graja Tine. »Zadnje čase je čudno plašljiv!«

»Saj ni čudo, ko ga pa vedno in vedno vznemirja!« kažejo mati na Cilko. »Zadnji čas je, da se vzameta! Še meni bo odleglo!«

»Pa tudi prav bo zdaj na pomlad, da bo v polju pritegnil in za vajeti prijel,« meni Tine.

»Eh, tisto ne toliko, saj je še Janez trden,« branijo mati.

»Sām tudi ne zmore vsega,« meni Tine, »se tako preveč žene. Dovolj je dela pri nas za tri mlade, pa bi bil Janez vsemu kos?«

»Hi, saj sem dejala, da boš tu-le!« pomoli tedaj Lovračeva Lona šiljasto glavo skozi vrata in navori Tineta kar brez pozdrava.

»Dober dan, mati,« pozdravijo navzoči.

»Imate kaj zame?« vpraša Tine.

»Imam. Od Tilna,« dé Lona.

»Od Tilna? Je bil pri vas,«

»I, seveda! Meniš, da je Tilen tak zajec, kot si Ti, da si ne upa podnevi v Dobravo, kot ti ponoči ne rad v Golico!« se ujeda Lona.

»Kaj pa ga je prignalo? Biti mora kaj posebnega,« se čudi Tine.

»Staro Meto je menda nekaj popadlo, pljučnica, ka-li,« pripoveduje Lona, »zdaj pa Tilen Trpino išče, ki ga že tri dni ni doma. K meni je prišel, naj stopim na užino pogledat za njim in ga brž naženem domov, da pomore Meti.«

»Ali je Meta še v Rogljevi bajti nad Rudnikom?« vpraša Cilka.

»I, menda je še! Kaj bo zdaj tiščala v sneg pod Lepi vrh?« meni Lona.

»Preje je bila vedno vso zimo gorit!« nadaljuje Cilka.

Zebelj leze naprej... Gospa Kovačeva je bila povabljen na kavo, kamor je šla s svojim 6-letnim sinčkom. Ko je bilo klepetanje v polnem teku, se oglasi sinček: »Mama, poglej, tamle na zidu je stenica.« »Pst, tiho bodi, to ni stenica, to je zebelj.« Fant je še venomer gledal tja ter čez nekaj časa zapivše: »Mama poglej, zebelj leze naprej.«

Boj z divjimi zvermi. Po uradnih podatkih o lovskih uspehih v Indiji je bilo v l. 1927 ubitih 6000 leopardov, 3000 medvedov, 2000 volkov in okoli 3000 tigrov. Vsega skupaj pa okrog 25.000 divjih zveri. Nagrade, katere je izplačala vlada lovcem, znašajo mnogo milijonov dinarjev. Mnogo je bilo tudi človeških žrtev, 19.000 ljudi je umrlo tekom enega leta na posledicah kačjega pika. Nad 1500 lovcem so raztrgali tigri, volkovi in leopardi pa okoli 500, medvedovi 700 in ravno toliko — sloni. Deset lovcem je našlo smrt v boju s hijenami. Vseh človeških žrtev je bilo 3360. —

**V vsako hišo
Domoljuba!**

bo le tiha sveta maša ... Zglasi se tudi pri stricu in mu povej ... Pojdi potem v grad. In Klara naj pride! Ne pozabi pri zdravniku vprašati za listek ... Oh, Bog! Sami stroški pri taki nesreči! Iz trgovine prinesi tri črne rute za otroke ... Jaz jo imam še od vsakevo smrti. Povej mu, da bom prišla v petek jajca in obračunala z njim ... Pri kramarju kupi štiri sveče in za funt pečiva! Pazi, da ne bo od podgan oglodano, kramarica je vražja ženska!

Kmetica je umolknila. »Želite še kaj?« Kmetica je nekoliko pomislila. »Za sedaj mislim da ... Oh, reci dekletu, naj pride sem gor, da mi bo delala družbo, ker ni nihče drugi prišel!«

Jakob si je že hotel dati na glavo čepico, ki jo je prej iz spoštovanja do mrliča snel. Tedaj je sedla kmetica na stol, bridko zajokala in si s predpasnikom zakrila oči. Jakob je obdržal čepico v roki. »Ali vidiš, kakšna reva sem sedaj,« je rekla kmetica in krčevito ihtela.

»Vidim, vidim,« je sočutno zamrmral Jakob.

»Kaj bo sedaj z menoj, ko sem uboga vdova, brez moža, da bi mi stal ob strani?« »Kar se tiče dela, bodite brez skrbi, saj imate menel!«

Kmetica se je useknila: »Hlapec in mož, to ni isto, Jakob!«

Jakob se je popraskal za ušesi. »Če človek dobro premisli, se boste pač morali zopet poročiti!«

»Saj vem to dobro, Jakob, toda s kom naj se reva poročim?«

»Ne bo vam manjkalo mož. Saj imate posestvo, hišo, da je veselje, in otroke, ki bodo kmalu odrasli ... Srečen bo lahko tisti, ki vas bo dobil!« je odkritosrčno hvalil Jakob.

Kmetica je spustila roke in predpasnik v naročje. »Dobro znaš govoriti, Jakob, toda svetuj mi, kdo bi bil v stanu voditi to gospodarstvo? ... Kmetov je dovolj, toda malokateri je mož na svojem mestu.«

»Res je to!«

»Kaj je rekel on, Bog mu bodi milostljiv!« — Kmetica se je skrivaj ozrla proti postelji, kot da bi od tam govoril umrli gospodar. — »Boljši domač osel, kot tuj modrijan. Vidiš, zato bi raje moža, ki bi ga poznala in vedela, da bo znal delati, četudi ne bi nič imel, kot pa takega, ki bi prinesel kaj k hiši, pa mi ne bi zna' ničesar svetovati.«

»Oh da, to je pametna misel!« Kmetica se je useknila in zaprla oči. »Prav posebno mi je položil na srce ... glej, da moj pot ne bo prelit za kakega ničvredneža. Ako ga boš rada imela in ako ne bo lenuh, bosta dobro živela, zemlja je rodovitna. Ako boš pa slabo zadela ... Ves čas boleznj pre-mišljuje mo tem.« Ubogi revež, na vse je mislil. »In veš, kaj se mi zdi, kdo bi bil najprimernejši zate? Mož, kakor ... Jakob ... Samostojen je, vse ima v rokah in navezan je na hišo ...«

Jakob je ves presenečen široko odprl oči. Začutil je, da ga je kljub vročini v sobi, mrzav spreletel po hrbtu.

»In kaj ste mu odgovorili?« je komaj vprašal.

Kmetica je zakašljala. »Raje ... raje bi imela tebe, kot vsakega drugega!« Jakob se

je začel tresti, kot bi ga napadla mrzlica in čepica mu je padla iz rok. S par besedami je bilo vse urejeno in zmenjeno. Uro pozneje, ko se je peljal Jakob k župniku, visok vzravnana na vozu in mu je radi hitrega teka Mustelinega vse plesalo pred očmi, se je le s težavo znašel v svoji sreči. Ves omamljen je vedno in vedno ponavljal v mislih: »lepo posestvo, lepa hiša in trije otroci, ki bodo kmalu odrasli!«

Napevi k lavretanskim litanijam za mešani zbor in orgle. Zložil Anton Jobst Sedem napevov. Za ljudsko petje niso, razen morda dveh. Za slabotnejše izvežbane organiste bo orgelski del težak. Napevi so zelo učinkoviti. Cena Din 3.50. Dobe se pri skladatelju v Zireh.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Izšel je novi občirni katalog mod. pohištva

Razpošilja ga proti predplačilu Din 30 — v gotovini ali v znakmah Ermon & Arhar. mizarstvo št. Vid nad Ljubljano.

Vajenca za mlinarsko obrt išče za Nastop takoj, drugo po dogovoru J Terselič, mlin, Radeče 73 pri Zidanem mostu.

Kupi se posestvo

4—10 oravov s poslopjem na Dolenjskem ali Štajerskem. Ponudbe na upravo pod št. 4590.

Družabnik ali družabnica z nekaj kapitalom se sprejme v trgovino z mešanim blagom na kmete. Da se tudi v najem. Ponudbe se pošljejo na upravo Domoljuba pod »Trgovina«.

Halo! Velika prodaja

raznega manufakturnega blaga, ki traja samo mesec maj, krasna moška in ženska blaga (štofi) ter vsakovrstno drugo blago, ki se prodajo otoboko pod nabavno ceno. Ne zamudite ugodnega nakupa. Se pr-poroča tvrdka

Ant. Savnik - Škofja Loka

Negujte Vaš najlepši kras.

Vaše lase! Toda s popojno zanesljivim in preizkušnim sredstvom za lase s pomado Ane Čilag. Čilag-pomada se rabi že nad 50 let po celem svetu pri milijonih ljudi z najboljšim uspehom, pomagala bo tudi vam. Veliki lonček 60 Din, dvojni lonček 90 Din. K temu je potreben specialni šampon za 20 umivanj glave 25 Din. Poštna posebej. — Naslavljajte svoje naročilo točno: »AURORA« odd. 7, Novi sad, Železnica 47

Ure za birmo

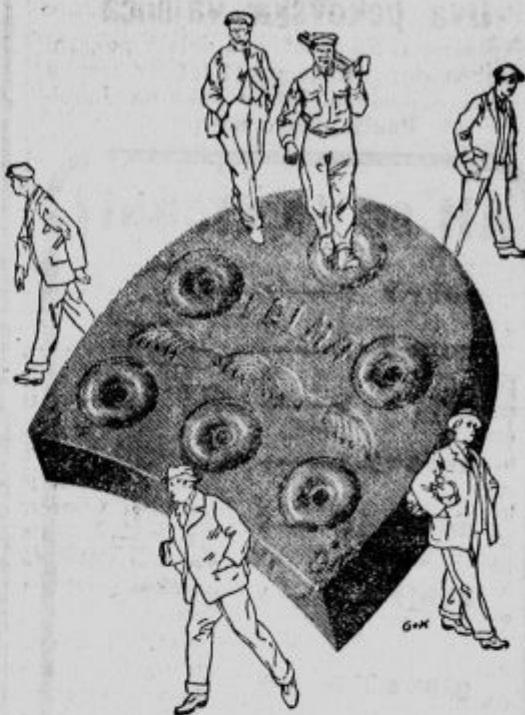
pri tvrdki

Slavko Rus

Ljubljana

Dunajska cesta št. 9.

v bližini gostilne pri Figovu

Ljudje, ki delajo, nosijo

PALMA KAUČUK PETE

Prednosti:

Ceneje in trpežneje kot usnje, prijetna hoja. Varuje Vam živce.

Varujte

svoje noge ter nosite sedaj poleti sandale, katere kupite v najboljši kakovosti pri

R. Stermeckl, Celje

po sledečih nizkih cenah:

št. 19—24 Din 32,—, št. 30—35 Din 68,—
št. 25—29 Din 37,—, št. 36—42 Din 96,—
št. 43—46 Din 109,—

Naročite ilustrirani cenik!

Denar

si prihranite, ako kupite dobro blago za obleke in perilo; to pa le zato, ker

najdeje

v občno znani, nad 50 let obstoječi trgovini

R. Miklauc „Pri Škofu“ Ljubljana

za veliko strokovno odbrano zalogo prvovrstnega kamgarna za moške obleke, fino svilen, volnen in perilno blago za ženske obleke, kakor tudi vse druge vrste blaga. — Postrežba zanesljivo poštna. Naročila po pošti se takoj izvršijo.

Dva pekovska vajenca
se sprejmeta. Radi nočnega dela v pekarni potrebna starost najmanj 17 let ter krepka in zdrava postava. Parna pekarna Jakob Paučič, Novo mesto.

Ali so to členki?

- roke? →
- noge? →
- oči? →
- ušesa? →
- nos? →
- zobje? →
- glava? →

Ali je celo telo, katero Vas muči in povzroča boji? Ako Vas draži v grlu, ako čutite mršoto v nogah, tedaj je dana tudi Vam prilika, da se osvedočite, v kako kratkem času lahko odstranite s starim priljubljenim narodnim sredstvom in kozmetikom, ki so ga rabili že naši dedje, lepodisešim „Pellerjevim“ „Elafluidom“ te Vaše muke. Čutite se li češče daševne in telesno trudne, prehlajene, hripave, nahačue, pojavljajo se Vam li češče revmatične bolezni in se čutite slabe, tedaj bodete tudi Vi potom drgnjenja, mazaanja in pranja z Elafluidom odpravili to zlo. Nekoliko kapljic tudi za netranjo uporabo! To preprečuje zelodčna nerazpoloženja in prija izvarečno.

V lekarnah in tozidnevih trgovinah zahtevajte povsod pravi Pellerjev Elafluid v poizkusnih steklenicah po 6 Din, v dvojnih po 9 Din, ali specialnih po 25 Din. Ako naročite direktno po pošti, tedaj Vas stane 9 poizkusnih steklenic ali 6 dvojnih ali 2 specialni 62 Din z omotom in pošiljno vred. Nasprotno pa 27 poizkusnih ali 15 dvojnih ali 6 specialnih samo 139 Din. Naslov označite jasno: lekarnarju

EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA
Elsatrg 16. Hrvatska

Predno gradite
vodno kolo
zahtevajte ponudbe za
vodne turbine
od tvrdke **G. F. Schneller**,
podjetje za gradnjo vodnih turbin. Škofja Loka.

Kadar kupujete
štrange, vrvi, uzde,
afre, špago in druge
vrvarске izdelke

kupujte samo
najboljše blago,
ki ima privezано
rudečo znamko:

Mnogim še ni znano,

da želodčna in črevesne bolezni, glavobol, nervozno, pomanjkanje spanja, slab tek, zlato žilo, povzroča slaba prebava, katero najučinkovitejšo odpravi znani eliksir FIGOL. Prepričajte se tudi Vi, da preizkušena zdravilna specialiteta FIGOL eliksir uredi prebavo in Vam vrne zdravje. FIGOL izdeluje in razpošila po pošti proti povztau z navodili uporabe

lekarna dr. Semelić, Dubrovnik 2.

Originalni zabojček s 3 steklenicami 185 Din,
z 8 steklenicami 245 Din, 1 steklenica 49 Din.

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živali je brezdvomno

»MASTIN«

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domačo, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pismala
Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din. LEKARNA TRNKOCZY (zrav. rotovža), Ljubljana, Mestni trg 4

SEDAJ

vidim, ko sem enkrat kupil, da je veletrgovina **R. Stermecki v Celju** najboljši vir za nakup sukna in kamgarna za moške obleke, volne, svile, čefirja in delena za ženske obleke, platua, oksforda, modrotiska, cvilha, ter sploh vse manufakture, ker je vse prvovrstne kakovosti iz najboljših svetovnih tovarn in mnogo nižje cene, kakor povsod drugo t. Pišite takoj po vzorce na veletrgovino **R. STERMECKI, Celje št. 19.**
Naročila čez 500 Din poštnine prosto.

Prvovrstni švedski
posnemalniki
Na mesečne obroke
Od 75 litrov dalje,
vse s krožniki v
bobenčku.
„TEHNA“
družba z o. z.
Ljubljana
Mestni trg 25/l.
Iščemo
povsod zastopnike!

Pri „Češniku“

Ljubljana - Lingarjeva, Stritarjeva ul.

Najlepši in najboljši nakup blaga za ženske in moške obleke. Največja izbira svilnatih rut in šerp.

Oglejte si zalogo!

Edino najboljši šivalni stroji in pletilni švic.

„Dubied“ stroji ter kolesa za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v vezenju brezplačno.

Večletna garancija.

Zahtevajte ga v lekarni.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 2057, 2470 in 2979. Ljubljana, Miklošičeva cesta 10 Brzojav.: Gospobanka.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000.—, vloge nad Din 300,000.000.—.

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2½% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo **srečk Državne razredne loterije.**